

WIELICKA GALA SPORTU

Burmistrz Wieliczki zaprasza na VII Galę Wielickiego Sportu z udziałem Dariusza Szpakowskiego, która odbędzie się 25 lutego w SMS Wieliczka s. 32

PIĘKNY UMYŚŁ

O pracy naukowej i służbie społecznej opowiada profesor AGH, w latach 1992 – 2006 Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka – dr hab. Józef Duda, s.16

WIELICZKA DLA WOŚP

Serdeczne podziękowania dla wolontariuszy z dwóch wielickich sztabów, a także dla wszystkich mieszkańców za wsparcie i wielkie serca, s. 22

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 2 (111), luty 2023

Puls Wieliczki

ISSN: 2353-3226

SPOTKANIE NOWOROCZNE

s. 4

LUTY 2023

aktualności / wydarzenia

- 3 LEKCJA OBYWATELSKA W MAGISTRACIE
- 4 SPOTKANIE NOWOROCZNE 2023
- 6 SPOTKANIE Z MISTRZEM KAJETANOWICZEM
- 8 WRĘCZENIE MEDALI DOBROCI
- 10 ORSZAK TRZECH KRÓLI
- 12 ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE POLSKO-UKRAIŃSKIE
- 13 SPOTKANIE Z PRZYJACIÓŁMI Z UKRAINY
- 14 LIST INTENCYJNY WS. KONFERENCJI SAMORZĄD 6.0.
- 15 SPOTKANIE Z AMBASADOREM RUMUNII
- 19 MISTRZOWSKIE SZOPKI ZBIGNIEWA GRZECHA
- 20 Wielicki Wieczór Kolęd z Cameratą
- 21 PROF. JANUSZ KOWAL PROFESOREM HONOROWYM AGH
- 22 WIELICKA DLA WOŚP
- 24 „Zemsta” na bis!
- 24 Świąteczny koncert YANABANDY
- 25 KOLĘDOWANIE Z CHÓREM LUTNIA
- 26 STRUMIAŃSKIE KOLĘDOWANIE
- 26 Spotkanie opłatkowe w Kokotowie
- 27 KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY 2023
- 28 WSPARCIE DLA MIKOŁAJA
- 28 VII Sesja Młodzieżowej Rady Miejskiej
- 29 XII GORZKOWSKIE KOLĘDOWANIE
- 30 (NIE)CODZIENNE ZJAWISKO W BIBLIOTECIE
- 32 DZIĘKUJEMY ZA WSPÓLNE CHWILE
- 34 FINAŁ TURNIEJU WIEDZY O HARRYM POTTERZE
- 34 KONCERT ŚWIĄTECZNY UCZNIÓW
- 35 KOLĘDOWANIE W WIELICKIEJ MEDIAŃCE
- 36 100 URODZINY FRANCISZKA KUBALI
- 37 160. ROCZNICA POWSTANIA STYCZNIOWEGO
- 38 Wspaniałe wydarzenia tworzą wspaniali ludzie
- 39 CIEKAWIE I TWÓRCZO W FILIACH BIBLIOTECZNYCH
- 40 SPOTKANIE NOWOROCZNE ZWIĄZKU EMERYTÓW
- 41 SPOTKANIE NOWOROCZNE NAUCZYCIELI
- 43 KINO WIELICKA MEDIAŃKA ZAPRASZA

zbliżenia

16 Józef Duda: PIĘKNY UMYŚŁ

z górnej półki

33 Jarosław Czechowicz poleca

by zdrowym być...

38 Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

LEKCJA OBYWATELSKA W MAGISTRACIE

Uczniowie klas ósmych Szkoły Podstawowej w Mietniowie, z inicjatywy Agnieszki Zawiaślan - nauczycielki wiedzy o społeczeństwie - odwiedzili wielicki Magistrat, aby zapoznać się z funkcjonowaniem i strukturą organizacyjną urzędu, zakresem zadań oraz kompetencjami poszczególnych wydziałów.

Burmistrz Wieliczki Artur Kozioł przedstawił swój zespół, opowiedział o tym, jak na co dzień wygląda praca na rzecz mieszkańców, jakie wyzwania stoją przed samorządem, a także przedstawił największe inwestycje i zadania realizowane przez Miasto i Gminę Wieliczka. Wrócił również wspomnieniami do początków sprawowania funkcji burmistrza Wieliczki, przytoczył szereg anegdot, zaprosił do gabinetu i zachęcił do udziału w inicjatywach przygotowywanych przez Młodzieżową Radę Miejską w Wieliczce. W spotkaniu wzięli udział zastępcy burmistrza: Piotr Krupa i Agnieszka Szczepaniak, która będąc absolwentką mietniowskiej placówki opowiedziała o szkole podstawowej sprzed lat, zaś sekretarz Miasta i Gminy Wieliczka Adam Marek Panuś przedstawił zagadnienia legislacyjno-prawne w kontekście organizacji wspólnot samorządowych. Dziękujemy za cenną inicjatywę i wspólną lekcję obywatelską. *UMiG Wieliczka*

Wydawca / Redakcja

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY

Puls Wieliczki

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMiG Wieliczka, CER Solne Miasto, Punkt Informacji Turystycznej, Punkt Obsługi Mieszkańców, Wielicka Mediateka, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklep MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, **Krzyszkowice:** Delikatesy Metro, **Czarnochowice:** Sklep GREEN ABC, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Strumiany:** Kropka, **Węgrze Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabka, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzów:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wołek Agata, Bogusław, **Golkowice:** GREEN ABC, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, **Byszyce:** U Justysi, Hurtownia spożywcza Kaspol, **Brzegi:** Sezam Delikatesy **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

SPOTKANIE NOWOROCZNE 2023

SPOTKANIE NOWOROCZNE W WIELICZCE TO TRADYCYJNIE CZAS ŻYCZEŃ, PODSUMOWAŃ MINIONEGO ROKU ORAZ PODZIĘKOWAŃ. PO DŁUGIEJ PRZERWIE WYWOŁANEJ PANDEMIA, W SOBOTĘ 14 STYCZNIA, ZNÓW MOGLIŚMY SIĘ LICZNIE SPOTKAĆ W „SOLNYM MIEŚCIE” PODCZAS WIECZORU PEŁNEGO WZRUSZEŃ I MUZYCZNYCH ATRAKCJI. GOSPODARZ UROCZYSTOŚCI BURMISTRZ ARTUR KOZIOŁ PRZYWITAŁ WSZYSTKICH GOŚCI I ZŁOŻYŁ ŻYCZENIA: - „ŻYJEMY W CZASACH, O KTÓRYCH NIEKTÓRZY MÓWIĄ, ŻE SĄ TRUDNE. TO CZASY PANDEMII I WOJNY. TEN KONCERT JEST PODZIĘKOWANIEM DLA TYCH, KTÓRZY W TYCH WŁAŚNIE CZASACH CHCĄ I POTRAFIĄ POMAGAĆ INNYM. ŻYCZĘ SOBIE ORAZ WAM DRODZY MIESZKAŃCY POKOJU NA CAŁYM ŚWIECIE, POKOJU NA UKRAINIE I POKOJU W NASZYM MIEŚCIE”.

Spotkanie Noworoczne rozpoczęło się koncertem kolęd w wykonaniu Orkiestry Dętej Baczków. Dzięki młodym artystom: Wiktorii Kasprzyk, Aleksandrze Gawłowicz, Zuzannie Kożuch, Joannie Zwierniak, Monice Wojciechowskiej, Tomaszowi Jaroszowi oraz Łukaszowi Buksie OFM mogliśmy poczuć wyjątkową atmosferę Świąt Bożego Narodzenia. Warto wspomnieć, że w 2021 orkiestra dotarła do finału programu „Mam talent”, zajmując czwarte miejsce. Obecnie jej kierownikiem jest Rafał Węglarz, a dyrygentem Wojciech Zwierniak.

W drugiej części spotkania w muzyczną podróż „W dwie godziny dookoła świata” zabrali widzów znakomici soliści: Monika Węgiel, Sylwia Frączek, Alexander Martinez, muzycy szkockiej orkiestry Pipes and Drums oraz Orkiestra Straussowska Obligato pod dyktando Jerzego Sobeńko. Była to wyjątkowa podróż przez wszystkie kontynenty: od Ameryki Północnej, Środkowej, Południowej, poprzez Azję, Afrykę, Europę, aż do Skandynawii. Brazylijska samba, wiedeński walc, węgierski czardasz, czeska polka, polskie przeboje i orientalne niespodzianki. Do tego barwne opowieści i dużo dobrego humoru, który zapewnił znany aktor, kabareciarz i piosenkarz - Krzysztof Respondek.

Tego wieczoru burmistrz Wieliczki Artur Kozioł wręczył Nagrody Kulturalne za rok 2022 ustanowione w celu inspirowania i promowania osiągnięć w sferze kultury.

W kategorii „Wydarzenie Roku” nagrodę otrzymał Marek Stryszowski za organizację wydarzenia o nazwie Markowe Zaduszki Jazzowe.

Impreza ta swoją nazwę zawdzięcza człowiekowi-legendzie Markowi Stryszowskiemu – wokaliście, saksofoniście, kompozytorowi i aranżerowi, jednemu z założycieli legendarnej formacji Laboratorium oraz liderowi takich zespołów jak Little Egoists, czy Electric Shepherd, z którymi nadal z powodzeniem koncertuje.

Markowe Zaduszki Jazzowe stanowią nawiązanie do Krakowskich Zaduszek Jazzowych – najstarszego festiwalu jazzowego w Polsce i w całej Europie. Odkąd prezesem Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego w Krakowie, organizującego Krakowskie Zaduszki Jazzowe, został Marek Stryszowski (czyli od 1991 roku) w formule wydarzenia nastąpiły znaczące zmiany. Krakowskie Zaduszki Jazzowe stały się wówczas „festiwalem wędrującym”, również poza granice miasta – do Wieliczki.

Marek Stryszowski – pomysłodawca i główny wykonawca Markowych Zaduszek Jazzowych - związany jest z Wieliczką od urodzenia. Tutaj się wychował, uczęszczał do szkoły podstawowej nr 3 i wspólnie z przyjaciółmi Januszem Grzywaczem, Wiesławem Siekierskim i wieloma innymi rozwijał swoje pasje muzyczne i sportowe. Od wielu lat realizuje w Wieliczce artystyczne projekty, np. festiwal World Art Underground, „Dźwiękiem, dętym, pędzlem

i słowem”, czy też coroczny „wyjazdowy” koncert w ramach Krakowskich Zaduszek Jazzowych – przez wiele lat w Kopalni Soli, następnie w Wielickiej Mediatece, a tym razem w kameralnych wnętrzach Wielickiego Centrum Kultury. Wraz z grupą przyjaciół założył Stowarzyszenie „Leśny Partyzant Wieliczka”, w którym grają w piłkę - mają na koncie nawet wicemistrzostwo Europy oldboyów.

Wielickie wątki od zawsze były obecne w jego karierze. Jedną ze swoich płyt nagranych z formacją Little Egoists nazwał „Radio Wieliczka”.

Natomiast Nagrodę Kulturalną Burmistrza Wieliczki za rok 2022 w kategorii „Całokształt Twórczości” otrzymali ex aequo Janusz Przepióra i Maciej Ziobro za blisko trzydziestoletnią działalność artystyczną na rzecz amatorskich grup artystycznych występujących na wielickiej ziemi.

Janusz Przepióra i Maciej Ziobro od blisko trzydziestu lat prowadzą działalność artystyczną w grupach folklorystycznych działających na terenie Gminy Wieliczka, Janusz Przepióra w charakterze choreografa, natomiast Maciej Ziobro - akompaniatora i akordeonisty. Współpracowali z Zespołem Pieśni i Tańca „Raciborsko” niemal od samego początku jego funkcjonowania, tj. od 1993 roku. Jeszcze wcześniej współpracowali przez krótki czas z Krzysztofem Wesołowskim w zespole „Czerwone Maki”, który miał swoją siedzibę w Czarnochowicach oraz przez kilka lat z Zespołem Regionalnym „Mietniowiacy”. W czasie dziesięcioletniej pracy z Zespołem Pieśni i Tańca „Raciborsko” pracowali także z zespołami ze Śledziejowic, Kokotowa, Węgrzc Wielkich i Grabia.

Janusz Przepióra i Maciej Ziobro od 2007 roku współpracują z nowo powstałymi zespołami folklorystycznymi: Zespołem Pieśni i Tańca „Sułkowanie” w Gminie Wieliczka oraz z Zespołem Pieśni i Tańca „Zagórzanie” w gminie Niepołomice.

Od 2014 roku aktywnie działają w ramach kolejnego nowo utworzonego zespołu folklorystycznego na ziemi wielickiej, tj. Zespołu Pieśni i Tańca „Pogórze Wielickie”.

Te trzy zespoły („Sułkowanie”, „Zagórzanie” i „Pogórze Wielickie”) działają z ich wsparciem do dnia dzisiejszego. Grupy te, prezentując się podczas różnorodnych występów, festiwali i przeglądów o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, stanowią godną wizytówkę Miasta i Gminy Wieliczka. Ich bogaty repertuar i liczne osiągnięcia to w znacznej mierze zasługa talentu Janusza Przepióry i Macieja Ziobro, ich zaangażowania i nieustraszonego wysiłku w pracy na rzecz prowadzonych grup artystycznych. Mówi się, że gdy w dwójkę przychodzi do zespołu, to sukces jest gwarantowany, gdyż swojej pracy i pasji poświęcają się w 100 % i tego samego uczą innych. UMiG Wieliczka

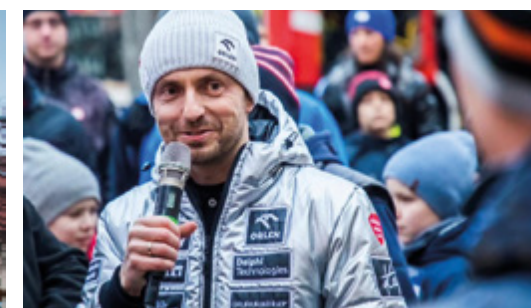
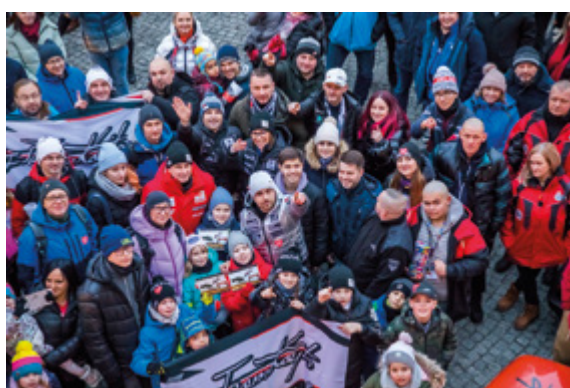

fot. UMiG Wieliczka

SPOTKANIE Z MISTRZEM KAJETANEM KAJETANOWICZEM

W przededniu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 28 stycznia, Wieliczka gościła niezwykłego sportowca - trzykrotnego rajdowego mistrza Europy, czterokrotnego rajdowego mistrza Polski, trzykrotnego zwycięzcę Rajdu Polski, wicemistrza świata WRC-2 2019 oraz II wicemistrza świata WRC-3 2020, a także siedmiokrotnego zwycięzcę Rajdu Barbórka - Kajetana Kajetanowicza. Spotkanie było prawdziwą gratką dla miłośników rajdów i szeroko pojętej motoryzacji, którzy tłumnie przybyli do Wielickiej Mediateki, gdzie odbyło się spotkanie z udziałem Mistrza. Podczas spotkania na ręce burmistrza Wieliczki zostało przekazanych szereg cennych mistrzowskich trofeów, takich jak: rękawice rajdowe Kajetana Kajetanowicza, szachy z autografem Jana Krzysztofa Dudy, czy koszulka z podpisami polskiej reprezentacji skoczków narciarskich, - wszystkie one trafiły na licytację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. UMiG Wieliczka

WRĘCZENIE MEDALI DOBROCI DLA WŁODZIMIERZA HARTABUSA I ELŻBIETY SIKORY

15 stycznia w Centrum „Solne Miasto” odbył się koncert dziecięcego Zespołu „Prowadź Mnie” z Wieliczki, któremu towarzyszyli członkowie zespołu „Skaldowie”, z Jackiem Zielińskim na czele. Podczas koncertu burmistrz Wieliczki Artur Kozioł wraz z prezesem Stowarzyszenia Brata Alojzego Kosiby w Wieliczce Adamem Markiem Panusiem oraz z proboszczem parafii św. Pawła ks. Andrzejem Klimarą wręczyli Medale Dobroci ustanowione jako podziękowanie za wielkie serce i gotowość do niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Medale otrzymali Włodzimierz Hartabus oraz Elżbieta Sikora. Zespół muzyczny „Prowadź Mnie”, który powstał w lipcu 2021 roku jako „wakacyjne kółko muzyczne”, w chwili obecnej skupia już ponad setkę dzieci i młodzieży z Wieliczki i okolic. W pierwszym roku działalności, od września 2021 do dzisiaj, zespół dał wiele koncertów, nagrał teledyski oraz płyty CD. Co drugą niedzielę można go usłyszeć na mszy św. o godz. 11.00 w Wieliczce Krzyszkowicach, w kościele św. Pawła, pod kierownictwem Pawła Piotrowskiego.

Laureaci Medalu Dobroci:

Od ponad 20 lat zawodowo, a także na co dzień - z potrzeby serca - wspiera tych, którym życie nie szczędzi ciężkich doświadczeń. Zawsze w akcji, o każdej porze dnia i w nocy w gotowości, by nieść pomoc drugiemu człowiekowi. Przy tym energiczna, pełna entuzjazmu do działania i bezpośrednia w kontakcie. Od kilku lat zaangażowana w prowadzenie Kuchni dla ubogich w Wieliczce przy ul. Brata Alojzego Kosiby. W miejscu tym osoby samotne i potrzebujące codziennie dostają ciepły posiłek, odzież i pomoc niezbędną do życia. Kuchnia każdego dnia wydaje blisko 100 posiłków. Pani Ela dba, by obiadów dla wszystkich wystarczyło, ale też służy radą, wysłucha i pomoże. Dla osób odwiedzających Bułkę z Masłem – bo tak nazywa się kuchnia – często jest to jedyne pewne i stałe miejsce w życiu, gdzie znajdują ciepło, wytchnienie, odpoczynek i dobre słowo. Panią Ela znają już wszyscy po imieniu, wiedzą że ich nie odrzuci, obdarzy ciepłem, szcunkiem i zrozumieniem. Ponadto jest Pani Ela mieszkanką Krzyszkowic, oddaną całym sercem sprawom swojego osiedla. Zainicjowała powstanie OSP Wieliczka Krzyszkowice, wspiera działalność seniorów, którzy mają możliwość spotkań, integracji przy rozmowie i wspólnej zabawie w Domu Ludowym. Wspiera też inne grupy animujące życie społeczne w Krzyszkowicach. Zaraża entuzjazmem i pozytywną energią. Wulkan energii, kobieta do zadań specjalnych, skoncentrowana na działaniach, które służą mieszkańcom, a w szczególności ludziom w potrzebie.

Elżbieta
Sikora

Włodzimierz
Hartabus

„Mało mówi, dużo robi - złoty człowiek” - tak mówią o nim mieszkańcy Sygnejczowa i okolic; przez wiele lat prowadził rodzinną piekarnię - przez te lata nigdy nie zapomniał o potrzebujących, zapewniając im swoje wypieki. Wspierał także organizatorów festynów szkolnych, wydarzeń z udziałem przedszkolaków, a także uczestników zawodów sportowych. Nie odmówił pomocy nikomu. Dziś trudno zliczyć i oszacować, jak wiele osób skorzystało z hojności i otwartego serca rodzinnej piekarni, ale wielu z nas pamięta ciepłe pączki, drożdżówki, chleby czekające pod drzwiami szkoły, przedszkola, świetlicy, pozostawione przez Pana Włodka, gdy o świcie rozpoczynał pracę. Nigdy nie czekał na słowa podziękowania, „zostawiał przesyłkę” i ruszał w dalszą drogę, a gdy ktokolwiek dzwonił, by mu podziękować zwykł mówił: „a tam, dobra jest, na zdrowie”. Pan Włodek nikogo nie pozostawił w potrzebie. Ponadto Pan Włodek to wielki społecznik, bez reszty zaangażowany w sprawy lokalnej społeczności. Jako właściciel specjalistycznego sprzętu i operator koparki zawsze był gotowy do społecznej pracy, pomocy przy usunięciu niebezpiecznego drzewa, przygotowaniu placu pod rozbudowę szkoły, utrzymaniu boiska sportowego. Gdy potrzebna jest pomoc, długo się nie zastanawia, jedyne pytanie jakie pada z jego strony - gdzie i o której ma się stawić. Tytan pracy, odpowiedzialny, pomocny i solidny. Oddany mąż, tato i dziadzio. UMiG Wieliczka

ORSZAK TRZECH KRÓLI W WIELICZCE

6 stycznia ulicami Wieliczki przeszedł barwny Orszak Trzech Króli. Kacper, Melchior i Baltazar wraz ze swoimi dworami ruszyli z trzech wielickich świątyń, aby oddać pokłon Nowonarodzonemu Jezusowi w Solnym Mieście w Wieliczce.

Hasłem tegorocznego orszaku są słowa: „Niechaj prowadzi nas gwiazda! Król z Europy wraz z ks. Wojciechem Olszowskim prowadzili czerwony Orszak Króla Kacpra z parafii św. Klemensa, Król z Afryki wraz z ks. Andrzejem Klimarą prowadzili niebieski Orszak Króla Baltazara z parafii pw. św. Pawła Apostoła, natomiast Król z Azji wraz z o. Damianem Bieńkowskim prowadzili zielony Orszak Króla Melchiora z klasztoru oo. Reformatów. Wszystkie orszaki złączyły się w jeden przy Centrum „Solne Miasto” i wspólnie oddali pokłon Jezusowi. Orszakom towarzyszyły orkiestry dęte z Podstolic i Byszyc oraz grupy kolędnicze. Tradycyjnie harcerze z hufca ZHP Wieliczka rozdawali korony i cukierki uczestnikom Orszaku. Na scenie w Solnym Miastem wystąpili uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Wieliczce pod przewodnictwem Katarzyny Gwóźdź.

Na zakończenie Orszaku księża z wielickich parafii wraz z burmistrzem Wieliczki Arturem Koziołem złożyli życzenia noworoczne mieszkańcom Wieliczki.

Dziękujemy służbom zabezpieczającym bezpieczne przejście Orszaków: policji, straży miejskiej w Wieliczce, druhom OSP, zwłaszcza OSP Chorągiewka, OSP Wieliczka Krzyszkowice, OSP Zabawa, a także Ochotniczej Grupie Medycznej. UMiG Wieliczka

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE POLSKO-UKRAIŃSKIE W WIELICZCE

DWORZEC AUTOBUSOWY W WIELICZCE STAŁ SIĘ MIEJSCEM WYJĄTKOWEGO, ŚWIĄTECZNEGO SPOTKANIA DLA MIESZKAJĄCYCH W NASZYM MIEŚCIE PRZYJACIÓŁ Z UKRAINY, ŚWIĘTUJĄCYCH BOŻE NARODZENIE ZGODNIE Z TRADYCJĄ KOŚCIOŁA WSCHODNIEGO.

- Nieprzypadkowo spotykamy się dzisiaj na dworcu w Wieliczce. Ten dworzec jest symbolem Waszej wędrówki już prawie od roku. Tutaj docierały pierwsze osoby z Ukrainy po wybuchu wojny, tutaj przez kilka miesięcy prowadzony był punkt żywieniowy oraz udzielana pomoc i wsparcie w punkcie informacyjnym. W ten świąteczny dzień znów się tu spotykamy. Dziękuję, że jesteście częścią naszej społeczności, że jesteście mieszkańcami

tego miasta. A mieszkańcom Wieliczki dziękuję za gościnę, jaką zapewнили uchodźcom - powiedział burmistrz Wieliczki Artur Koziół. W świątecznym spotkaniu uczestniczył ks. Jarosław Antosiuk z parafii Prawosławnej pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny w Krakowie, a wspinała świąteczną atmosferę stworzyły Schola Hosanna ze Strumian oraz grupa kolędnicza z parafii prawosławnej w Krakowie. UMiG Wieliczka

fol. UMiG Wieliczka

Świąteczne spotkanie z przyjaciółmi z Ukrainy

7 STYCZNIA, W DZIEŃ BOŻEGO NARODZENIA WEDŁUG KOŚCIOŁA WSCHODNIEGO, ŚWIĘTOWALIŚMY WSPÓLNIE Z PRZYJACIÓŁMI Z UKRAINY, KTÓRZY DZIŚ MIESZKAJĄ W WIELICZCE I OKOLICY. PO OBCHODACH NA DWORCU W WIELICZCE, SPOTKALIŚMY SIĘ NA WSPÓLNYM ŚWIĘTOWANIU W GRABIU, GDZIE NIEPRZERWANIE OD MARCA DZIAŁA CENTRUM POMOCY DLA UKRAINY.

Mieszkańcy ośrodka przygotowali występ artystyczny, a także wspaniałe ukraińskie potrawy. Był czas na wspólne kolędowanie wraz z grupą kolędniczą z parafii Prawosławnej pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Maryii Panny w Krakowie oraz z niezastąpionym Michałem Matuszewskim, który wykonał także kolędy ukraińskie.

- Kilka minut temu spotkaliśmy się na dworcu w Wieliczce z osobami z Ukrainy, by wspólnie świętować Boże Narodzenie, a teraz spotykamy się tu w Grabiu. Pierwsze spotkanie odbyło się nieprzypadkowo na dworcu, gdyż dworzec to symbol podróży. A myślę, że już niemal od roku wspólnie taką podróż przeżywamy. Dla Was Wieliczka, Grabie to przystanek. Życzę Wam, abyście z tego przystanku mogli jak najszybciej wrócić do swoich domów. - powiedział burmistrz Wieliczki Artur Koziół. Życzenia świąteczne złożył również ks. Jarosław Antosiuk z parafii Prawosławnej pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Maryii Panny w Krakowie. Ksiądz proboszcz podziękował również za gościnność i pomoc dla osób uciekających przed wojną w Ukrainie. UMiG Wieliczka

fol. UMiG Wieliczka

W PONIEDZIAŁEK, 9 STYCZNIA, PODPISANO LIST INTENCYJNY, NA MOCY KTÓREGO UNIWERSYTET EKONOMICZNY W KRAKOWIE ORAZ MIASTO I GMINA WIELICZKA PODEJMĄ WSPÓŁPRACĘ PRZY ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI PN. „SAMORZĄD 6.0. ROZWÓJ SPOŁECZNY, USŁUGI GOSPODARCZE, NOWOCZESNE FINanse”, KTÓRA ODBĘDZIE SIĘ W CZERWCU 2023 ROKU W WIELICZCE. POROZUMIENIE ZOSTAŁO PODPISANE PRZEZ PROF. DR HAB. STANISŁAWA MAZURA - REKTORA UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO W KRAKOWIE ORAZ BURMISTRZA MIASTA I GMINY WIELICZKA ARTURA KOZIOLA. ZGODNIE Z ZAPISAMI LISTU UNIWERSYTET OFERUJE WSPARCIE MERYTORYCZNE PRZY USTALENIU PROGRAMU ORAZ REALIZACJI PANELI DYSKUSYJNYCH PODCZAS KONFERENCJI NAUKOWEJ, KTÓREJ ORGANIZATOREM POZOSTAJE MIASTO I GMINA WIELICZKA.

LIST INTENCYJNY WS. ORGANIZACJI KONFERENCJI „SAMORZĄD 6.0.”

„Cieszę się, że jako Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie rozwijamy i pogłębiany współpracę nie tylko z sektorem biznesowym, ale także samorządem lokalnym, czego doskonałym przykładem jest podpisane dziś porozumienie. Miasto i Gmina Wieliczka to piękne miejsce z olbrzymim potencjałem. Jestem pewien, że zainicjowana dziś współpraca będzie kontynuowana, przynosząc kolejne godne uwagi inicjatywy” – podkreślił Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego prof. dr hab. Stanisław Mazur.

Jak zaznaczył burmistrz Wieliczki podczas spotkania: „Porozumienie, które dzisiaj podpisujemy - dotyczące wspólnej organizacji kolejnej konferencji w czerwcu 2023 roku, to bardzo istotny moment z punktu widzenia współpracy pomiędzy przedstawicielami nauki i samorządu. To również kolejny krok zacieśniający współpracę pomiędzy Uniwersyteciem Ekonomicznym a Wieliczką, która zawsze w swojej historii budowała i wspierała ośrodki uniwersyteckie, wypełniając bardzo ważne powinności wobec świata nauki i wobec studentów.

Gdy mówimy o przyszłości samorządu w perspektywie kolejnych dziesięcioleci, należy pamiętać o jego istocie i funkcji w ostatnich trzech dekadach - sprawnym zarządzaniu i organizowaniu życia wspólnot lokalnych miast i gmin. Bu-

dowanie samorządu, silnego przedstawicielstwa mieszkańców ugruntowało podstawy silnego demokratycznego kraju. Międzynarodowa Konferencja pn. „Samorząd 6.0. Rozwój społeczny, Usługi gospodarcze, Nowoczesne finanse” będzie wzmocnieniem procesu budowania wspólnot samorządowych poprzez obecność przedstawicieli świata nauki, izb gospodarczych oraz reprezentantów samorządów terytorialnych”

Warto dodać, iż prof. dr hab. Stanisław Mazur był gościem i prelegentem podczas Międzynarodowej Konferencji pn. Ekonomia - Finanse - Zarządzanie, która odbyła się w Wieliczce w minionym roku.

W spotkaniu na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie udział wzięli: dziekan Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK, prof. dr hab. Bernard Ziębicki, Agnieszka Szczepaniak zastępca burmistrza ds. społecznych, Magdalena Golonka - dyrektor Wydziału Kultury Sportu i Komunikacji Społecznej. UMiG Wieliczka

Spotkanie w Ambasadzie Rumunii w Warszawie

13 stycznia w siedzibie Ambasady Rumunii w Warszawie odbyło się spotkanie burmistrza Wieliczki dr Artura Koziola z ambasadorem Cosmina Onisii, Stefanem Porojan - radcą do spraw gospodarki oraz konsulem honorowym Rumunii w Krakowie Ignatem Timarem, Michałem Sową - wiceprzewodniczącym Towarzystwa Polsko Rumuńskiego w Krakowie oraz Mariusem Galbenusa jako przewodniczącym CERS, dotyczące organizacji konferencji Samorząd 6.0 w Wieliczce. Celem tego spotkania było omówienie działalności europejskiego instytutu specjalizującego się w zrównoważonym rozwoju CERS, który zostanie powołany w Wieliczce oraz organizacji konferencji Samorząd 6.0 w Wieliczce. UMiG Wieliczka

RAMOWY PROGRAM KONFERENCJI „SAMORZĄD 6.0.”

Pierwsze propozycje dotyczące tematów wystąpień konferencyjnych w ramach Międzynarodowej Konferencji pn. „Samorząd 6.0. Rozwój społeczny, Usługi gospodarcze, Nowoczesne finanse”, planowanej w Wieliczce, zostały omówione na kolejnym spo-

tkaniu zespołu, w skład którego wchodzi: Artur Koziol - burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, prof. dr hab. Wojciech Czakon, prof. dr hab. Zbigniew Makiela, Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. Społecznych, Jolanta Sobol dyrektor Wydziału Inwesty-

cji, Łukasz Sadkiewicz - prezes CER „Solne Miasto”, Piotr Sionko - dyrektor Mediateki - Biblioteki Miejskiej, Ignat Timar oraz Magdalena Golonka z Wydziału Kultury Sportu i Komunikacji Społecznej. UMiG Wieliczka

fot. Wielkie Centrum Kultury

PIĘKNY UMYSŁ

MATEMATYKA, SAMORZĄD, SZEROKO POJĘTA WIEDZA – TEJ ZADZIWIĄJĄCEJ ROZPIĘTOŚCI SPRAW POŚWIECIŁ ŻYCIE. OD WYMAGAJĄCEJ SKUPIENIA, SAMOTNEJ PRACY NAUKOWEJ PO SŁUŻBĘ SPOŁECZNĄ, KTÓRĄ PODJĄŁ W OBLICZU – JAK SAM PODKREŚLA – KONIECZNOŚCI DZIEJOWEJ. PROFESOR AKADEMII GÓRNICZO – HUTNICZEJ, RADNY MIEJSKI WYBRANY W PIERWSZYCH WYBORACH SAMORZĄDOWYCH, W TYM PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ, A W LATACH 1992 – 2006 BURMISTRZ WIELICZKI. MAŻ I OJCIEC DWÓCH SYNÓW, DZIADEK WNUKÓW, OBDARZONY NIEZMIENNIE MŁODYM UMYSŁEM, Z NIEZASPOKOJONYM GŁODEM WIEDZY I NIEPOSKROMIONĄ FASCYNACJĄ ŚWIATEM – DR HAB. JÓZEF DUDA.

Rocznik 1956, urodzony w Brzesku, gdzie spędził pierwsze 20 lat życia. Wielką formacyjną rolę w jego życiu odegrał ojciec – pochodzący z wielodzietnej rodziny (10 dzieci), prosty człowiek z wykształceniem podstawowym. Jego bogate i urozmaicone życie, barwne opowieści o doświadczeniach całej rodziny, obejmujące przeprowadzkę do Wielkopolski, udział w I wojnie światowej w armii austriackiej na froncie włoskim, aktywną rolę starszych braci w powstaniach śląskich, pracę w kopalniach węgla i żelaza, a także hutach Lotaryngii, przygody z własną niewielką działalnością w formie sklepiku, który prowadził przed i po wojnie do czasu, kiedy władze komunistyczne zakazały prywatnej inicjatywy – wszystko to wywarło wpływ na chłopca. Mimo obecności rodzeństwa (starszej o siedem lat siostry i młodszego o dwa brata) nie dążył do kontaktów z rówieśnikami, szukając głównie towarzystwa dorosłych. Pochodząca z Tarnowa z równie wielodzietnej rodziny matka (najstarsza z 8 rodzeństwa), jako jedyna opuściła rodzinne miasto. Będąc trzecią żoną (dwie poprzednie umarły), była o wiele młodsza od męża (rocznik 1901), ale przeżyła go zaledwie

o dwa lata. Ojciec zmarł dwa tygodnie przed osiemnastymi urodzinami syna, zaś matka dwa tygodnie przed jego maturą.

Choć dzięki rodzeństwu – zwłaszcza starszej siostrze, która przejęła opiekę nad braćmi, poradził sobie ze stratą rodziców, pozostał żal o to, że ojciec, tak dumny z osiągnięć szkolnych Józefa, nie doczekał przyjęcia syna w poczet studentów, ani jego dalszej, naukowej kariery. Tym bardziej, że rodzice, choć sami niewykształceni, (mama uczyła się szkole podstawowej, a u Sióstr Urszulanek zdobyła umiejętności krawieckie) zdawali sobie sprawę z wagi edukacji i cenili rolę szkoły w życiu dzieci. Józef od dzieciństwa był błyskotliwym uczniem, któremu nauka – zwłaszcza przedmiotów ścisłych – przychodziła z łatwością. W technikum, do którego uczęszczał po ukończeniu szkoły podstawowej, był najlepszym uczniem i dzięki temu otrzymał możliwość wyboru dowolnego kierunku na dowolnej uczelni bez konieczności zdawania egzaminów wstępnych. (W tamtym okresie rada pedagogiczna placówki miała możliwość przyznania trzem najlepszym uczniom danego rocznika

jednego miejsca na: dowolnej uczelni, jednego na kierunku pedagogicznym i jednego na kierunku deficytowym.) Coraz bardziej zafascynowany matematyką brał udział w olimpiadach przedmiotowych, a w ostatniej – 5 klasie – wygrał nawet konkurs na szczeblu wojewódzkim.

Józef nie był pierwszym utalentowanym członkiem rodziny. Zdolności do nauki przejawiali też inni, szczególnie jeden z braci ojca, który pochłaniał książki przy każdej możliwej okazji – raz nawet, według rodzinnej legendy – w poszukiwaniu światła wspiął się na latarnię i siedząc na niej, czytał książkę ku niezadowoleniu oficjela, który negocjował jego zejście.

Ten pęd do wiedzy u młodych ludzi z rodzin robotniczych czy wielopokoleniowych ubogich rodzin mieszkających na wsi, w okresie przedwojennym hamowany był przez brak możliwości głównie finansowych i brak szerszego dostępu do edukacji. Ojciec i jego bracia jako dzieci musieli zajmować się wypasaniem krów, a z kolei ich ojciec starał się raczej wyprosić u dyrektora szkoły zwolnienie z zajęć (oporządzanie zwierząt było aktywnością o wiele bardziej praktyczną w jego oczach) niż zachęcał do nauki. W szkole bywali okazjonalnie, a starszy brat mimo to brylował przy odpowiedziach, bazując w całości na samodzielnie czytanych lekturach. Powszechna bieda determinowała ich życiowe losy. Już jako siedmiolatek ojciec Józefa został oddany na służbę, żeby zmniejszyć w domu ilość „gęb do wykarmienia”. Syn pamięta wielką dumę, z jaką ojciec zareagował na fakt, że potomek z pierwszego małżeństwa, starszy od przyszłego burmistrza o 25 lat brat przyrodni, ukończył studia na wydziale elektrotechniki AGH (tym samym, który ukończy i na którym wiele lat później pracę doktorską będzie bronił Józef). Syn zwyczajnego robotnika został inżynierem. Zdolności i inteligencja, z zasady egalitarne, w trudnych czasach przedwojennych miały szanse zrealizować swój potencjał zaledwie u wybranych jednostek. Elitarność wiedzy czyniła ją jednak wielce pożądaną zwłaszcza u tych, którzy mogli jedynie marzyć o zdobyciu edukacji, a jej osiągnięcie umożliwiało realny rozwój i także – a może zwłaszcza – awans społeczny. Dziś, gdy edukacja jest nie tylko powszechna, ale i obowiązkowa, z niepokojem można zauważyć, że status studenta nie gwarantuje adekwatnego poziomu ani wiedzy, ani też umiejętności logicznego myślenia.

Ciekawostką może być fakt, że o talencie zapisanych w genach rodziny świadczy choćby przypadek bratanka Józefa Dudy, syna młodszego brata, który zmarł przedwcześnie. Dziś Jan Krzysztof Duda jest jednym z czołowych szachistów świata, największym zrealizowanym talentem w powojennej historii Polski. Po maturze zakochany w matematyce młody mieszkaniak Brzeska podjął studia na kierunku, który gwarantował dużą ilość godzin ukochanego przedmiotu – automatyce na Wydziale Elektrotechniki Automatyki i Elektroniki.

Dlaczego matematyka właśnie – pytam. Przedmiot kryjący w sobie wielką tajemnicę, będący przy tym zmorą dla kolejnych pokoleń uczniów, nie potrafiących zrozumieć rządzących nią zasad. Co ciekawe – również studiujący z Józefem na pierwszym roku, w przeciwieństwie do niego, nie byli zachwyceni ilością 12 godzin „królowej nauk” tygodniowo. Przedmiot zarazem powszechny i niezbędny do funkcjonowania w świecie, jak i elitarny, prawdziwie dostępny nie-licznym.

Jak wyjaśnia – świat matematyki nie jest dla wszystkich, „ale jeśli wgłębić się, zrozumieć, poczytać i policzyć, to jest w nim tyle piękna, że trudno to sobie wyobrazić”. Tkwi ono w prostocie, która kryje się w tym abstrakcyjnym przecież języku, będącym tworem ludzkiego umysłu i służącym do poznania świata, tak przy tym dobrze opisującym zasady, zwłaszcza fizyczne, które tym światem rządzą. Dążenie do upraszczania to cecha charakterystyczna matematyki. Im prostsze zależności, tym lepsza teoria – podkreśla.

Matematyka prowadzi do konkretności. W przeciwieństwie do – na przykład filozofii, która jest sztuką zadawania pytań i mnożącą teorie, nieraz się wykluczające. Raz udowodnione twierdzenie matematyczne już się nie zmienia, staje się esencją prawdy, jednym z niewielu punktów w chaotycznej rzeczywistości, na którym można się oprzeć. Jest więc nauką abstrakcyjną, ale mającą zastosowanie praktyczne.

Za jednym z najważniejszych dla niego wzorów – księdzem prof. Michałem Hellerem, filozofem, teologiem, kosmologiem, fizykiem i matematykiem w jednej osobie, powtarza – matematyka to najbardziej idealna forma, idealna nauka – język doskonały – po prostu język Boga.

Nie tylko zresztą matematyka, ta prawdziwa królowa nauka, stanowi przedmiot jego pasji. Jest nim – jak podkreśla – po prostu potrzeba zrozumienia świata, potrzeba płynąca z najgłębszego wnętrza, z samej jego istoty. Być może to właśnie owa potrzeba, która znajduje zrozumienie u podobnych jemu, u innych zaś, budząca często uśmieszki, potrzeba ta stanowi o istocie człowieczeństwa.

Matematyka więc jest tylko jedną z dziedzin, w które się zagłębia, ale też dziedziną, która dała mu podstawy do zrozumienia kolejnych, w tym przede wszystkim fizyki. Za jej pomocą stara się pojąć, jak funkcjonuje świat w swojej złożoności. Dzięki aparatowi pojęciowemu zaczerpniętemu z matematyki właśnie, śledzi dokonania w zakresie choćby fizyki relatywistycznej i kwantowej. Ciągłe czytanie i poszerzanie wiedzy, uczęszcza konsekwentnie na kursy matematyki przeznaczone dla studentów, budząc niekiedy zdumienie wśród kolegów wykładowców. Nie zatrzymuje się w poszukiwaniach zrozumienia, zgodnie z istotą nauki – nie ustaje po prostu w poszukiwaniu prawdy.

Ukończywszy studia i uzyskawszy tytuł inżyniera złożył papiery na studia doktoranckie – o karierze naukowej, rozważaniach nad magicznymi ciągami liczb, kryjących w sobie konieczną do wyjaśnienia tajemnicę, marzył od dziecka. Został przyjęty i w przeciągu 4 lat pod okiem tytana dziedziny – profesora Henryka Góreckiego, (który zaledwie miesiąc przed tą rozmową zmarł w wieku 95 lat), zajął się problemem układów z opóźnieniami, niezwykle wymagającą dziedziną, zwłaszcza w kontekście opisanego mechanizmów w niej zachodzących za pomocą języka matematyki.

W międzyczasie założył rodzinę – z poznaną na 3 roku studiów studentką archeologii pochodzącą z Koźmic Wielkich, Jadwigą, ożenił się 17 miesięcy później, w 1980 roku. Żona, od lat jedna z najaktywniejszych działaczy życia społecznego w Wieliczce, stała się jego wielką podporą.

Jak podkreśla, zapewniła mu idealne warunki pracy, zajmując się domem w Koźmicach i dwójką synów. Dzięki niej mógł spędzać długie godziny w całkowitej ciszy, prowadząc złożone obliczenia „na piechotę” – jak mówi – o sprzęcie z jakiego dziś korzystają naukowcy, wtedy nikomu się nawet nie śniło. Doktorat obronił tuż przed 30 urodzinami, po czym zgodnie z obietnicą daną żonie, zatrudnił się w „normalnej, uczciwej” pracy – objął stanowisko nauczyciela fizyki w zespole szkół, mieszczących się w budynku na ulicy Daniłowicza. Wytrzymał trzy miesiące, po czym udało mu się przenieść do Wyższej Szkoły Pedagogicznej, gdzie w Instytucie Techniki otrzymał stanowisko adiunkta. W tym charakterze pracował do 1992 roku, kiedy to przejął stanowisko burmistrza Wieliczki – choć zatrudniony w WSP był jeszcze przez kolejny rok.

Zaangażowanie w świat polityczny przyszło do niego w sposób naturalny. Dorastając w cieniu opowieści ojca o niepodległości, wartościach patriotycznych – „ze łzami opowiadał, że w czasach międzywojnia był głodny, ale była Polska”, nie mógł postąpić inaczej. Kiedy więc tylko pojawiła się taka możliwość – w 1988 roku zapisał się do Solidarności. (Wcześniej, jako doktorant nie miał takiej możliwości). Dziś – jak podkreśla – wszyscy chwalą się odwagą. W rzeczywistości ludzie się bali i mało kto decydował się na taki krok. Równocześnie w kraju zaczęły powstawać Komitety Obywatelskie – zapisał się więc do wielickiego. Brał udział w akcjach rozdawania ulotek, a w czasie wyborów w 1989 roku był wiceprzewodniczącym komisji w Czarnochowicach. Z ramienia komitetu kandydował następnie w wyborach samorządowych, które przeprowadzono w efekcie wprowadzenia ustawy o samorządzie terytorialnym. „Zdarzyło się coś, o czym nie sądziłem, że tego dożyję” – dotychczasowy system rozsypał się i nastąpiła możliwość budowania wolnej Polski. „Tyle lat na to czekałem” – doda. Musiał więc wziąć w procesie udział. Został wybranym radnym, a na pierwszej sesji rady - przewodniczącym. Po rezygnacji z funkcji burmistrza przez Zbigniewa Zarębskiego i dostrzegając możliwość utraty dotychczasowych osiągnięć, mimo początkowej niechęci zgodził się kandydować w wyborach na funkcję gospodarza miasta. „Za dużo nas to wszystko kosztowało, żeby zostawić w niewiedzy jakich rękach”. Funkcję burmistrza Wieliczki pełnił przez 14 lat.

Początki jego przewodzenia miastem i gminą wyznaczył dramat, który zagroził nie tylko kopalni, ale całemu miastu – wyciek w poprzeczni „Mina”. „Był to mój chrzest bojowy” – powie. Nie była to jedyna trudność. Właściwie każdy obszar zarządzania miastem wymagał sformułowania na nowo. Samorząd dopiero tworzone – „tak na dobrą sprawę nic nie było”. Istotnym elementem całego procesu były spotkania przedstawicieli 38 krakowskich gmin pod przewodnictwem ówczesnego wojewody, do których dochodziło raz w miesiącu. W ich trakcie dyskutowano i szukano właściwych rozwiązań – m.in. o tym jak dzielić dotacje, jakie obszary doinwestowywać. Systematycznie budowano struktury samorządowe, które tworzyły fundament samostanowienia, tej kluczowej idei demokracji, odzyskanej szczęśliwie po latach rządów narzucenych z zewnątrz. Największym problemem tamtego okresu był chroniczny brak pieniędzy – fundusze europejskie pojawiły się lawinowo dopiero w 2007 roku. Warto podać, że kiedy Józef Duda kończył ostatnią kadencję, budżet gminy wynosił mniej więcej 20 milionów zł. Dla porównania w ubiegłym roku wyniósł on ponad

400 milionów złotych. Inne warunki i inna rzeczywistość nie pozwoliły na zapoczątkowanie dynamicznych zmian. Robiono jednakże, co się dało – kawałek drogi tu, chodnika tam, kanalizacji w innym miejscu. Przede wszystkim zaś opracowano kluczowe dokumentacje, które potem umożliwiły sprawną realizację inwestycji prowadzonych już z wykorzystaniem funduszy europejskich. Podkreśla przy tym, że wstąpienie do Unii Europejskiej było niczym skok w inną cywilizację – dziś gołym okiem widać, że dzięki umiejętnemu wykorzystaniu możliwości, jakie dała Unia przez kolejną administrację Artura Kozioła Wieliczka zmieniła się nie do poznania. „Gołym okiem widać” – podkreśla Józef Duda, że wstąpienie do Unii było wielkim krokiem naprzód. „Kto to neguje, ma jakiś ukryty interes. Albo jest całkowicie zaślepiiony.”

Wieliczka dziś to owoc pracy wszystkich dotychczasowych samorządowców. Każdy dodał swoją cegiełkę, budując miejsce nie tylko dla swoich generacji, ale przede wszystkim dla przyszłych pokoleń. Idea, że pracujemy wspólnie nad tym, by budować i rozwijać środowisko, w którym żyjemy to przecież jedna z naczelných idei samorządności. Nie partykularne interesy, ale dobro naszego społeczeństwa i jego przyszłość stanowią w niej motor napędowy działania.

W sprawy publiczne angażował się przez 30 lat. Od 1988 roku, do 2018, kiedy to zakończyła się jego druga kadencja radnego powiatowego. Uważa samorząd, łączący ludzi różnych poglądów i stylach życia, ale wyrastających z jednego miejsca, za fundament politycznej struktury państwa. Jak podkreśla – najsilniejsze są bowiem te kraje, które budowane są oddolnie i gdzie ludzie czują, że mają realny wpływ.

Tak odpowiedzialna funkcja jak stanowisko burmistrza stanowi swoiste poświęcenie – wymagała ona od niego niemal całkowitej rezygnacji z życia osobistego. Choć żona początkowo się nie zgadzała, wiedząc, jakie poniosą koszty, ostatecznie stała się po raz kolejny wielkim wsparciem. „Należy się jej wielka wdzięczność” – podkreśla były gospodarz miasta. Z perspektywy czasu ma też poczucie, że „było warto” – tyle udało się zrobić. I ona prawdopodobnie myśli tak samo.

Po zakończeniu służby publicznej postanowił powrócić do świata nauki. Nie było to łatwe, kilkanaście lat spędził poza nim, kilka miesięcy więc czytał, przypominał sobie, uczył na nowo. Początkowo podjął pracę w tarnowskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, po czym otrzymał propozycję zatrudnienia w AGH, gdzie pracuje do dziś w Katedrze Automatyki i Robotyki. 5 lat temu habilitował się – co ciekawe, jego dorobek naukowy stanowią wyłącznie publikacje indywidualne. Ujęte w monografię stały się podstawą przyznania habilitacji. Ostatnio został też profesorem uczelni.

Całe życie podporządkował dwóm sferom – poszukiwaniu prawdy, wyrażonej w nauce i służbie publicznej. Ważną rolę w jego życiu odgrywa również wiara – jest to dla niego drugi, obok nauki, sposób docierania do prawdy. W życiu kieruje się niepodważalnymi zasadami – przede wszystkim – nie krzywdzić ludzi, sumiennie realizować obowiązki, budować, a nie niszczyć.

I nieustannie szukać odpowiedzi. Droga poznania nigdy się bowiem dla człowieka nie kończy. *Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury*

MISTRZOWSKIE SZOPKI ZBIGNIEWA GRZECHA

SZOPKA BETLEJEWSKA W WIELU REGIONACH POLSKI TO NIEODŁĄCZNY ELEMENT OKRESU BOŻONARODZENIOWEGO. TO RÓWNIEŻ JEDNA Z NAJBARDZIEJ WYCZEKIWANYCH ATRAKCJI, ZWŁASZCZA PRZEZ DZIECI. NIC W TYM DZIWNEGO, SĄ TO W KOŃCU MAŁE, A CZASAMI WRĘCZ ODWROTNIE – SPORYCH ROZMIARÓW DZIEŁA SZTUKI. TRADYCJA KONSTRUOWANIA SZOPEK BOŻONARODZENIOWYCH SIĘGA CZASÓW ŚREDNIOWIECZA. NAJSTARSZE FIGURY - MARYI I JÓZEFA - POCHODZĄ Z XIV W. I SĄ PRZECHOWYWANE W KLASZTORZE KLARYSEK PRZY KOŚCIELE ŚW. ANDRZEJA W KRAKOWIE. DO DZISIAJ TO WŁAŚNIE KRAKÓW JEST MIASTEM, W KTÓRYM TRADYCJA TWORZENIA SZOPEK JEST SZCZEGÓLNIPIEŁĘGNOWANA – A TO ZA SPRAWĄ KONKURSU SZOPEK KRAKOWSKICH ORGANIZOWANEGO W MIEŚCIE KRÓLÓW POLSKICH JUŻ OD 80 LAT. KONKURS SZOPEK KRAKOWSKICH OD WIELU LAT POSIADA WIELICKI AKCENT W POSTACI OLŚNIEWAJĄCYCH, ZASKAKUJĄCYCH PRECYZJĄ I POMYSŁOWOŚCIĄ WYKONANIA SZOPEK AUTORSTWA WIELICZANINA ZBIGNIEWA GRZECHA.

85-letni Zbigniew Grzech do dzisiaj doskonale pamięta kiedy po raz pierwszy zobaczył bożonarodzeniową szopkę - Było to jeszcze za czasów okupacji – wspomina - kiedy jako mały chłopiec odwiedziłem wraz z rodzicami związaną z Teatrem Starym sąsiadkę na Osiedlu Oficerskim w Krakowie. Od tamtej wizyty minęło 80 lat, a ja do dzisiaj pamiętam postaci Heroda, Diabła i Pasterzy i innych – tych nielegalnych - za prezentację, których można było w tamtych czasach trafić do więzienia lub nawet stracić życie. Minęło kilka lat, a temat szopki powrócił niczym bumerang do 11-letniego wówczas Zbyska. Wszystko za sprawą gwiazdkowego prezentu w postaci kartonowej wycinanki z projektem szopki krakowskiej autorstwa jednego z jurorów krakowskiego konkursu szopek - prof. Witolda Chomicza. Był rok 1948, a w tym wymagającym zajęciu – jak na możliwości młodego człowieka – panu Zbigniewowi pomagał tata. Od tamtego czasu szopkarstwo stało się życiową pasją Zbigniewa Grzecha. Wielokrotnie stawał na podium krakowskiego konkursu, w tym trzy razy na jego najwyższym stopniu. Zamiłowanie do konstruowania i pracy twórczej znalazło również odbicie w pracy zawodowej pana Zbigniewa, który ukończył Politechnikę Krakowską i pracował jako inżynier, między innymi w biurze projektowym i przy budowie mostów. Jak sam podkreślał jeszcze w latach 70. XX wieku, gdy wypełniał ankietę na potrzeby organizatora krakowskiego konkursu szopek – Muzeum Historycznego Miasta Krakowa - „z uwagi na duże zaangażowanie w pracę zawodową, w ostatnich latach nie uczestniczyłem w konkursach, jednak w tej sprawie nie

postawiłem jeszcze ostatniego zdania.” Jak zapowiedział tak też zrobił - w 2020 roku odnotował powrót do wcześniejszej pasji w wielkim stylu. Po 50-letniej (!) przerwie w konkursowej rywalizacji przygotował szopkę, za którą otrzymał III nagrodę, podobnie zresztą, jak w kolejnym roku. W ubiegłorocznej 80. edycji Konkursu Szopek Krakowskich, szopkarz z Wieliczki również został doceniony, zdobywając wyróżnienie. Jubileuszowa edycja konkursu była dla niego

szczególna również z innego powodu - wieliczanin otrzymał prestiżowe odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego osobom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Choć niezwykle hobby pana Zbigniewa trwa już całe dekady, do niedawna niewielu mieszkańców solnego miasta wiedziało, że wśród nich mieszka tak utalentowany i zasłużony szopkarz. Sytuacja ta uległa zmianie w ostatnich tygodniach. Przez cały okres świąteczny w centrum Wieliczki można było bowiem oglądać jedno z najnowszych dzieł pana Zbigniewa - szopkę, która zajęła III miejsce w 78. Konkursie Szopek Krakowskich w 2020 roku, w kategorii szopek średnich. Jej prezentacja stanowiła nie tylko piękną, niepowtarzalną dekorację naszego miasta, ale stała się również atrakcją turystyczną samą w sobie. Wiele osób wybierało się w ostatnim czasie na Trakt

fol. WieliczkaCity.pl

Solny specjalnie po to, aby obejrzeć to bożonarodzeniowe dzieło. W kalendarzu już luty, za oknami niebawem będzie można wyglądać pierwszych zwiastunów wiosny. Mogłoby się więc wydawać, że kolejne Święta Bożego Narodzenia to bardzo odległa przyszłość. Nic bardziej mylnego! Wśród szopkarzy sezon na bożonarodzeniowe ozdoby trwa niemal cały rok, a budowa jednej szopki to zadanie na wiele miesięcy - „Ukończenie każdej szopki zawsze pozostawia pewien niedosyt, człowiek dopiero wtedy widzi, co mógłby poprawić lub zmienić” – tłumaczy pan Zbigniew – i to właśnie w tym zajęciu jest najpiękniejsze. Sama przyjemność tworzenia. Pan Zbigniew Grzech ma więc w planach kolejne projekty, w tym taki, który przypaść powinien do gustu zwłaszcza wielickiej publiczności. Póki co szczegóły pozostają jednak owiane tajemnicą. Pozostaje nam więc czekać z niecierpliwością! *Wielickie Centrum Kultury*

Wielicki Wieczór Kolęd z Chórem Camerata

Kolędowanie to jeden z najpiękniejszych zwyczajów związanych ze Świętem Bożego Narodzenia. Już od kilkunastu lat Chór Camerata zaprasza mieszkańców naszego miasta do podtrzymywania tej tradycji, organizując Wielkie Wieczory Kolęd. W tym

roku tradycyjne kolędowanie z Cameratą odbyło się w pięknych wnętrzach Kościoła pw. św. Klemensa. Chórzystom występującym pod dyktando Izabeli Szoty towarzyszyli członkowie Chóru Ewangelickiego - Augsburgskiego przy kościele św. Marcina

w Krakowie z dyrygentem Łukaszem Laxy, uczniowie i nauczyciele z Zespołu Szkół Muzycznych, a oprawę muzyczną całego wydarzenia zapewniła Agnieszka Korczyńska. Serdecznie dziękujemy za Waszą obecność! Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

NADANIE TYTUŁU PROFESORA HONOROWEGO AGH

Na zaproszenie Rektora Akademii Górniczej - Hutniczej, 13 stycznia w auli Akademii Górniczo-Hutniczej odbyła się uroczystość nadania tytułu profesora honorowego AGH prof. JANUSZOWI KOWALOWI - wybitnemu uczonemu i wykładowcy, który mieszka w Wieliczce, a z krakowską uczelnią związany jest od 1968 roku. Zaszczytny tytuł nadawany jest osobom wyjątkowo zasłużonym dla AGH, wybitnym uczonym, którzy życie zawodowe poświęcili swojej macierzystej uczelni.

Profesor Janusz Kowal posiada niezwykle bogaty dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny. W 1968 roku rozpoczął studia na Wydziale Elektroniki Górniczej i Hutniczej, gdzie pokonywał kolejne szczeble kariery naukowej, uzyskując w 1982 r. stopień naukowy doktora, a w 2000 r. tytuł profesora zwyczajnego. Jest specjalistą w zakresie dynamiki maszyn, wibroakustyki i teorii sterowania. Ma na swym koncie pionierskie prace z zakresu metod aktywnych redukcji drgań. Jest autorem ponad 200 artykułów naukowych, 10 monografii i dwutomowego podręcznika akademickiego. Jest współautorem 14 patentów i kilku zgłoszeń; kierował 15 projektami badawczymi. Ponadto w latach 1990-1996 pełnił funkcję prodziekana, a w latach 1996-1999 i 2005-2012 dziekana wydziału. W latach 1999-2005 był przez dwie kadencje prorektorem AGH do spraw nauki.

„Z okazji nadania tytułu PROFESORA HONOROWEGO AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ proszę przyjąć serdeczne gratulacje i wyrazy uznania za dotychczasowe osiągnięcia naukowe i dydaktyczne, za wytrwałość w przekazywaniu wiedzy kolejnym pokoleniom studentów i młodych naukowców, którzy mają zaszczyt uczyć się i zdobywać doświadczenie pod kierunkiem Pana Profesora. Pragnę przede wszystkim podziękować za imponujące

osiągnięcia w pracy zawodowej, liczne publikacje, za godną podziwu pracowitość wynikającą z autentycznej pasji uczonego, dla którego zdobywanie wiedzy i przekazywanie jej innym stało się życiowym powołaniem” – przekazał w liście gratulacyjnym burmistrz Wielicki Artur Koziół, w imieniu którego gratulacje złożyli obecni podczas uroczystości - Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych oraz Adam Marek Panuś - sekretarz Miasta i Gminy Wieliczka. Prof. Janusz Kowal był w przeszłości gościem m.in. spotkań Klubu Przyjaciół Wieliczki, który reprezentowała podczas uroczystości prezes Jadwiga Duda. UMiG Wieliczka

fot. UMiG Wieliczka

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w Wieliczce

31. FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY PRZY WIELICKIM CENTRUM KULTURY ORAZ PRZY STOWARZYSZENIU SOLNY GWAREK ZA NAMI. PONAD 200 000 ZŁ TO WSTĘPNA, REKORDOWA KWOTA, KTÓRĄ UDAŁO SIĘ ZEBRAĆ W WIELICZCE SZTABOM WOLONTARIUSZY WOŚP. DZIĘKUJEMY ZA WIELKIE SERCA I ZAANGAŻOWANIE. W TYM ROKU GRALIŚMY POD HASŁEM „WSPÓLNIE CHCEMY WYGRAĆ Z SEPSĄ! GRAMY DLA WSZYSTKICH – MAŁYCH I DUŻYCH!” WSPÓLNymi SIŁAMI.

Wyjątkowy klimat tego dnia zapewnił szereg koncertów i atrakcji przygotowanych przy szczególnym wsparciu burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka Artura Koziola oraz partnerów tego wydarzenia w Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnym „Solne Miasto”. Na scenie wystąpiły zespoły Drużyna A, Reflection, DeFlik & Ham Of the Sky, Latające Talerze oraz wokalista i kompozytor Mateusz Mijał. W czasie muzycznych występów publiczność mogła skosztować wyśmienitych „słodkości od serca” przygotowanych przez Koła Gospodyń z Gminy Wieliczka - Jankówki, Węgrzc Wielkich, Czarnochowic, osiedla Kościuszki, Pawlikowic i Kokotowa.

O dodatkowe atrakcje – zwłaszcza dla najmłodszych - zadbały: Mediateka-Biblioteka Miejska w Wieliczce, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce oraz Wielickie Centrum Kultury. Niezmiennym zainteresowaniem cieszyły się pokazy: pierwszej pomocy przygotowany przez Ochotniczą Grupę Medyczną z Wieliczki oraz pokaz sprzętu strażackiego z OSP Chorągiewka. Prawdziwą gratką dla miłośników zwierząt była natomiast prezentacja ptaków z Animal Island – po wrzuceniu do puszek można było

wykonać sobie pamiątkowe zdjęcie z papugą arą, sową puchówką lub orłem stepowym. Cały dochód z wejściówek na przedstawienie Teatru Sztolnia pt. „Skok w bok dla dwojga” powędrował do puszek wolontariuszy WOŚP. Nie zabrakło również tradycyjnego, laserowego światła do nieba, które rozbłysło tego wieczoru w „Solnym Mieście” punktualnie o godzinie 20.00.

Stało się już tradycją, iż w ramach wielickich finałów WOŚP organizowane są licytacje gadżetów przekazanych przez mieszkańców i sympatyków naszego miasta. Podobnie jak w ubiegłych latach ta forma wsparcia Orkiestry cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Przypominamy, że wciąż jeszcze trwają licytacje przedmiotów przekazanych przez naszych darczyńców na stronach Allegro <https://allegro.pl/uzytkownik/CKITWieliczka>

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przekazali gadżety na licytację: Kamilove Party – Fotobudka 360, Never_Iy – Slow Fashion & Quality Beautiful Item, członkowie działających pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury grupy – ART KLUB oraz „W wolnej chwili” - Barbara Borowiec, Julia Bagińska, Maria Kowalewska,

Bożena Janus, Marta Lont, Boleśław Sporysz, Kwaciarnia Zielony Domek, Agencja BRUSSA, Hotel City SM Leśne SPA, Dominik Czaja- polski wioślarz, olimpijczyk, mistrz świata i wice-mistrz Europy, Studio Endorfina, Winnica Wieliczka, Pasiaka „Nad Świdówką”, Koło Pszczelarzy Wieliczka, Stefan Majewski, Twórcze Czwartki z Krzyszkowic, Ewa Hoppe-Nowicka, Pasiaka Uśmiechnij się! Anna Kmiecik, Jarosław Czechowicz, Restauracja Sztolnia, Optyk Brożek, Karczma pod Wielką Solą, KGW Gorzków, KGW Janowice, Campus Misericordiae Ośrodek Wsparcia Dziennego Caritas Archidiecezji Krakowskiej Brzegi, Agata Podedworna, @Never_Iy – Slow Fashion & Quality Beautiful Item, Animal Island, Gargas Rośliny - Centrum ogrodnicze, Salon Urody Dotyk Piękna, KGW Iskry Mietniowa, Hibiskus Sylwia Bocheńska, Anna Kapusta, MAX Estetic Arleta Leśniak, Zabawne Szydełko rzeczy tworzone z pasji, Koło Gospodyń Wiejskich Chorągiewka, Centrum Rehabilitacji i odnowy biologicznej, Justyna Bączyńska, Pasiaka RÓJ, Halina Piaseczna, Arcymistrz Szachowy Jan Krzysztof Duda. Wielicki finał Wielkiej Orkiestry

Świątecznej Pomocy nie miałby szans powodzenia gdyby nie zaangażowanie i wsparcie ogromnej ilości osób, instytucji i organizacji. W tym miejscu w imieniu całego zespołu Wielickiego Centrum Kultury składamy serdeczne podziękowania naszym partnerom: Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka wraz z Miastem i Gminą Wieliczka, CER Solne Miasto, Kino Wielicka Mediateka, Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, PTTK Wieliczka (od 10 lat wytrwale wspierający nas w działaniach organizacyjno-logistycznych. Jesteśmy wam szczególnie wdzięczni i doceniamy talent sprawnego liczenia :), OSP Chorągiewka, Ochotnicza Grupa Medyczna, Koła Gospodyń Wiejskich i Osiedlowych (w tym roku swoje serce w przygotowanie słodkości włożyły panie z Jankówki, Węgrzc Wielkich, Czarnochowic, osiedla Kościuszki, Pawlikowic i Kokotowa), Bistro Frugi, Teatr Sztolnia, Wielicki Ośrodek Sportu, Fotobudka Kamilove Party. Na koniec szczególne podziękowania i wielkie brawa dla naszych wspaniałych wolontariuszy. Dziękujemy wam wszystkim! Wielickie Centrum Kultury

„Zemsta” na bis!

Po niezwykle ciepłym ubiegłorocznym przyjęciu spektaklu „Zemsta” w reżyserii Magdaleny Sokołowskiej-Gawrońskiej przyszła kolej na wy-czekiwany bis. W niedzielę 15 stycznia w sali widowiskowej Wielickiego Magistratu aktorzy Stowarzyszenia Teatr pod Zamkiem w Dobczycach po raz drugi w przeciągu kilku miesięcy zaprezentowali adaptację wybitnego dzieła hrabiego Fredry. Podobnie jak podczas pierwszej odsłony przedstawienia, sala zapętniła się po brzegi, a publiczność reagowała entuzjastycznie. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

Świąteczny koncert YANABANDY

„Dzieciatko się narodziło, wszystkim świat uweseliło!” Po zostając w świątecznych nastrojach, 6 stycznia – w Święto Trzech Króli, wspólnie z działającym pod naszym patronatem zespołem YANABANDA zaprosiliśmy do Wielickiego Centrum Kultury na nastrojowy koncert, podczas którego rozbrzmiały piękne kolędy i nastrojowe utwory w klimacie minionych Świąt Bożego Narodzenia. Było pięknie! Serdecznie dziękujemy za Waszą obecność. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

Kolędowanie „przy zapalanej choince” z Chórem Lutnia

Wspólne kolędowanie z wielicką Lutnią to od wielu już lat obowiązkowy punkt styczniowego kalendarza wydarzeń w Wielickim Centrum Kultury. Jak zawsze koncert kolęd „Przy zapalanej choince” gromadzi pokaźne grono sympatyków najstarszego amatorskiego chóru w Polsce. Nie inaczej było w tym roku. Chórzyści pod dyktando Jadwigi Szado wykonali najpiękniejsze kolędy i pastorałki, a wśród nich „Gdy śliczna Panna”, „Jezus Malusieńki”, czy też „Mędrcy Świata”. Do wspólnego śpiewania z entuzjazmem włączyła się również publiczność. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

STRUMIAŃSKIE KOŁĘDOWANIE

Strumiańskie Kołędowanie to już tradycja. Koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu Scholi Hosanna odbył się w kościele pw. Niepokalanego Serca NMP w Strumianach już po raz dziewiąty. Schola Hosanna, pod kierownictwem Magdaleny Luraniec wykonała dziesięć kolęd i pastorałek z towarzyszeniem instrumentalistów, zachwycając publiczność. Instrumentalnie Hosannie towarzyszyli: Natalia, Jakub - flety poprzeczne, Karolina - klarnet, Klaudia, Paweł - gitary, Jana, Ola - skrzypce, Tomasz - gitara elektryczna, Grzegorz - gitara basowa, Błażej - perkusjonalia. *UMiG Wieliczka*

Spotkanie opłatkowe w Kokotowie

Z okazji świąt w Kokotowie odbyło się spotkanie opłatkowe dla mieszkańców. Przybyłych gości powitał gospodarz wydarzenia sołtys Kokotowa Paweł Gajos wraz z proboszczem parafii Niepokalanego Serca NMP w Strumianach ks. Józefem Markiem, który poświęcił opłatki. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele Miasta i Gminy Wieliczka, w tym dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot oraz radny Rady Miejskiej w Wieliczce Andrzej Dyga. W programie znalazł się występ Zespołu Tańców Regionalnych z Kokotowa i Grupy Kolędniczej. W ramach podziękowania za występ sołtys Kokotowa Paweł Gajos przygotował upominki dla dzieci z zespołu. *Wielickie Centrum Kultury*

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY / LUTY 2023

31 stycznia - 10 lutego	godz. 10.00 Rodzinne Ferie w Muzeum, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. 31.01 - W górniczym krajobrazie, Muzeum w kopalni, 01.02 - Fotografii dawnej czar, Zamek Żupny, 02.02 - Górniczy wehikuł, Muzeum w kopalni, 03.02 - Kolekcjonerzy są wśród nas, Zamek Żupny, 07.02 - Historia kopalni w dotyku, Muzeum w kopalni, 08.02 - Zamkowy karnawał, Zamek Żupny, 09.02 - W świetle legend, Muzeum w kopalni, 10.02 - Sekrety dawnych map, Zamek Żupny
3 lutego	godz. 18:00 Ilustrowana Muzyką Historia Rocka – Wielickie Centrum Kultury
4 lutego	godz. 18:00 Mecz I ligi UJ CM Solna Wieliczka – BAS Białystok - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
6 lutego	godz. 11:00-12:00 Mechanusy, czyli owady przyszłości – zajęcia feryjne - Biblioteka w Chorągwicy
6 lutego	godz. 14:00-15:30 Kodowanie w bibliotece - Biblioteka na os. Kościuszki
6 lutego	godz. 15:00-17:00 Gramy i wygrywamy - supernowe gry planszowe - Biblioteka w Zabawie
6 lutego	godz. 18:00 Teatrzyk „Tajemnica skarbcza sultana” Pawilon wielofunkcyjny – sala widowiskowa w Węgrzcach Wielkich
7 lutego	godz. 10:00-12:00 Z potrzeby serca - spotkanie z weterynarzem - Biblioteka w Węgrzcach Wielkich / Lecznica Weterynaryjna w Wieliczce
7 lutego	godz. 11:00-12:00 Mechanusy, czyli owady przyszłości – zajęcia feryjne -Biblioteka w Koźmicach Wielkich
7 lutego	godz. 12:00-13:00 „Poczytajki” – głośne czytanie bajek - Biblioteka w Raciborsku
7 lutego	godz. 12:00-14:00 Warsztaty kreatywne z wykorzystaniem długopisów 3D - Ferie dla młodzieży Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce (Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka)
7 lutego	godz. 12:00-14:00 Warsztaty krawiecko – plastyczne - Biblioteka na os. Krzyszkowice
7 lutego	godz. 13:00-14:30 Eksperymenty graficzne z wykorzystaniem plasteliny - Biblioteka w Śledziejowicach
7 lutego	godz. 17:00-19:00 „Kiedyś nie było smartfonów” – gry i zabawy zespołowe - Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce (Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka)
8 lutego	godz. 9.30 - 56 Zarząd KPW XVII kadencji władz w Wielickim Centrum Kultury - Wieliczka Rynek Górny 6.
8 lutego	godz. 10:00-12:00 Feryjne MuzykoFi(g)le - Filia biblioteczna w Węgrzcach Wielkich / Biblioteka Wojewódzka w Krakowie
8 lutego	godz. 18:00 Gabinet Filmowych Cieni – pokaz filmu „Aftersun”, reż. Charlotte Wells - Sala Kinowa Wielickiej Mediateki
9 lutego	godz. 10:00-12:00 Z potrzeby serca - warsztaty literacko-plastyczne - Biblioteka w Węgrzcach Wielkich
9 lutego	godz.10.30 - wycieczka KPW do Krakowa do Bazyliki OO. Dominikanów i zwiedzanie muzeum
9 lutego	godz. 11:00-12:00 Eko zabawki z kartonów - Biblioteka w Koźmicach Wielkich
9 lutego	godz. 12:00-14:00 Warsztaty makramy, na których powstawać będą ozdoby i „łapacze snów”. Mediateka – (Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka)
9 lutego	godz. 12:00-14:00 Warsztaty filcowania na mokro - Biblioteka na os. Krzyszkowice
9 lutego	godz. 13:00-14:00 Artystyczne zakładki do książek - Biblioteka w Raciborsku
9 lutego	godz. 13:00-14:30 Warsztaty wykonywania puszystych serc walentynkowych - Biblioteka w Śledziejowicach
9 lutego	godz. 17:00-19:00 „Tkał pajęczek nitkę srebrną...” – warsztaty z tkactwa Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce (Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka)
10 lutego	godz. 10:00-12:00 Warsztaty plastyczno-manualne z plastykiem i ilustratorem książek Bernadeta Leśniowską-Gustyn; malowanie ceramiki - Biblioteka w Węgrzcach Wielkich
10 lutego	godz. 11:00-12:00 Eko zabawki z kartonów - Biblioteka w Chorągwicy
10 lutego	godz. 15:00-17:00 Kolorowy Świat Eco - malowanie toreb z materiału - Biblioteka w Zabawie
10 lutego	godz. 17:00-19:00 Planszówki w Bibliotece - Biblioteka na os. Kościuszki
11 lutego	godz. 9:00 Turniej Kickboxing - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
11 lutego	godz. 11:00 Bal Karnawałowy dla dzieci - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
13 lutego	godz. 16:00 Wykład pt. „Człowiek i natura w nauczaniu Jana Pawła II” - Sala Kinowa Wielickiej Mediateki
15 lutego	godz. 17.00, Spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Muzeum: Sprawozdanie z działalności Muzeum za rok 2022 i plany Muzeum na 2023 rok, dyrektor J. Godłowski, Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
16 lutego	godz. 18:00 Spotkanie z historią Wieliczki - Autonomia galicyjska- budowa form demokracji społecznej i gospodarczej - Wielickie Centrum Kultury
17 lutego	godz. 17:00 Bal Karnawałowy dla dzieci w wieku 4-10 lat - Wielickie Centrum Kultury
18 lutego	godz. 8:00 Turniej piłki nożnej im. Karola Demczuka - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
18 lutego	godz. 16:00 Bal Karnawałowy dla dzieci- Świetlica Środowiskowa w Sułkowie
18 lutego	godz. 18:00 Wernisaż Grupy Twórczej „W Wolnej Chwili” - Wielickie Centrum Kultury
18 lutego	godz. 18:00 Mecz I ligi UJ CM Solna Wieliczka – Sokół Mogilno - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
19 lutego	godz. 10.00, Warsztaty Mama, Tata i Ja - „W dawnej kuchni żupnej”, Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
19 lutego	Zawody Pływackie o Puchar Solnego Miasta - edycja XIII- Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
22 lutego	godz. 16.00 - Wieliczka, sala „Magistrat” UMiG ul. Powstania Warszawskiego 1 - 36 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! pt. „Mikołaj Kopernik (1473-1543), astronom, twórca heliocentrycznej teorii budowy świata, prawnik, ekonomista, lekarz - w 550. rocznicę Jego urodzin (1473-2023) – Pamiętamy!”
24-26 lutego	Ogólnopolski turniej squasha - ul. Stefana Żeromskiego 5
24 lutego	Wieliczka przed tablicą ku pamięci Edwarda Dembowskiego na froncie gmachu Starostwa (Pałacu Przychodzkich) - obchody 177. rocznicy Powstania Krakowskiego (1846-2023)
24 lutego	godz. 17:00 Śladami historii „Anglia: droga do wielkości.” - Wielickie Centrum Kultury
24 lutego	godz. 17:00-21:00 Wieczór planszówek - Hol Wielickiej Mediateki (Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka)
25 lutego	godz. 8:00 turniej piłki nożnej im. Karola Demczuka - Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne SOLNE MIASTO – ul. Tadeusza Kościuszki 15
25 lutego	VII Gala Sportu Wielickiego - Szkoła Mistrzostwa Sportowego Wieliczka ul. Bogucka 2
27 lutego	godz. 17.00 - 20.00, Koncert inauguracyjny VI edycji Festiwalu i Konkursu Pianistycznego „Piano e Forte”, Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym

WSPARCIE DLA MIKOŁAJA

MIKOŁAJ CHCE MÓWIĆ. TO REZOLUTNY, RADOSNY BLISKO 4 LETNI CHŁOPCZYK, KTÓRY NIE MÓWI I POTRZEBUJE KOSZTOWNYCH BADAŃ I TERAPII. LEKARZOM NIE UDAŁO SIĘ NA RAZIE POSTAWIĆ TU KONKRETNEJ DIAGNOZY. TRWA ZBIÓRKA FUNDUSZY NA BADANIA I TERAPIĘ CHŁOPCA.

Dzięki wsparciu ludzi dobrej woli chłopczyk miał już wykonane - w styczniu 2023 - badanie EEG, którego wynik okazał się prawidłowy. Jest w trakcie konsultacji z lekarzem genetykiem (przed badaniem WES). Do tego celu potrzebna jest kwota w wysokości 30 tys zł. Zbiórka z mottem „Mikołaj chce mówić! Pomóż mu!” jest prowadzona na portalu www.zrzutka.pl.

Link: <https://zrzutka.pl/mikolaj-chce-mowic-pomoz-mu>
Dla darczyńców, którzy zechcieliby wesprzeć Mikołajka kwotą 250 zł lub wyższą, mama chłopca – koncertująca pianistka, wieloletnia nauczyciel w Szkołach Muzycznych I i II stopnia w Wieliczce i Krakowie – oferuje także lekcje gry na fortepianie. Razem możemy więcej, prosimy o wsparcie.

VII Sesja Młodzieżowej Rady Miejskiej w Wieliczce

24 stycznia, w gościnnych progach Wielickiego Centrum Kultury, spotkali się członkowie Młodzieżowej Rady Miejskiej w składzie: Kacper Białogoński, Lena Bogocz, Oliwia Góra, Karolina Kuczyńska, Aleksandra Michalik, Aleksandra Pachacz, Iga Piątek, Milena Pikula, Maciej Sarga, Wiktor Stawarczyk, Emilia Synowiec, Kacper Szynski, Tomasz Zelek, aby omówić plany i projekty młodzieżowe oraz propozycję nowych działań MRM w roku 2023. Sesję prowadziła Iga Piątek - przewodnicząca Rady, która moderowała dyskusję uczniów w formule „brainstorming”. W pierw-

szej części spotkania z młodzieżą udział wzięły: Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. Społecznych, Magdalena Kot- dyrektor Wielickiego Centrum Kultury, Anna Całka - dyrektor Wydziału Szkół i Przedszkoli, Monika Zamarlik-Mazurek - zastępca dyrektora Wydziału Szkół i Przedszkoli. Dyrektor Magdalena Kot przybliżyła zebrany planowane przez Centrum Kultury wydarzenia i zachęciła do uczestnictwa w nich członków Młodzieżowej Rady. Szczegółne miejsce poświęciła zapoczątkowane w 2015 roku projektowi „Rynek w centrum kultury”, czyli cyklowi róż-

norodnych wydarzeń organizowanych w centrum Wieliczki. Zachęciła członków Młodzieżowej Rady do zgłaszania swoich pomysłów akcji i wydarzeń, które można byłoby zorganizować w ramach cyklu. Po prezentacji Centrum wiceburmistrz Agnieszka Szczepaniak zaprosiła członków Młodzieżowej Rady do dyskusji na temat pomysłów i projektów skierowanych do młodzieży, planowanych w 2023 roku, zapewniając o gwarantowanym wsparciu ze strony Wydziału Szkół i Przedszkoli dla wszelkich inicjatyw i pomysłów. *UMiG Wieliczka*

XII GORZKOWSKIE KOŁĘDOWANIE

29 stycznia, po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, odbyło się XII Gorzkowskie Kołędowanie. Kołędowanie zainaugurował występ lokalnego chóru Angelicus pod kierownictwem Katarzyny Chorobik. Dyrektor Bogusława Stachura powitała przybyłych na uroczystość gości reprezentujących Gminę i Powiat Wielicki. Dzieci z oddziału przedszkolnego, uczniowie oraz nauczyciele przedstawili Jasełka w reżyserii Katarzyny Chorobik. Była to wigilijna opowieść o oczekiwaniu na króla, który okazał się być synem cieśli. Sprowadziła Go do nas miłość i miłość Go u nas zatrzymała. Zgro-

madzeni nagrodzili występujących artystów owacjami na stojąco.

Pastorałkę „Grajmy Panu” z wdziękiem zaśpiewali najmłodszy przedstawiciele społeczności szkolnej – dzieci z oddziału przedszkolnego.

Swoją obecnością, tak jak w poprzednich latach, zaszczytili nas drzewce OSP Gorzków, którzy zaprezentowali wiązanek kołęd zaokienych. Kołędowanie uświetniła obecność Kapeli Mietniowskiej. Koncert rozpoczęli polką mietniowską „Graj kapelo Bożej Dziecinie”. Przy ich akompaniamencie zgromadzeni mieszkańcy śpiewali kołеды.

Panie z Koła Gospodyń przygotowały pyszny poczęstunek. Kołędowanie odbywało się w pięknej scenografii. Rozśpiewani, w świątecznej atmosferze, pokrzepieni herbatką i smakołykami domowej roboty, mieszkańcy lokalnej społeczności miło spędzili niedzielne, zimowe popołudnie. Życzenia noworoczne dla społeczności gorzkowskiej w imieniu burmistrza Wieliczki Artura Kozioła złożyła obecna na uroczystości Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych. *Szkoła Podstawowa w Gorzkowie*

(Nie)codzienne zjawisko w Wieliczce

Jak donoszą nasze zaufane źródła, w dniach od 1 stycznia do 31 grudnia zeszłego roku, zorganizowana grupa lokalnych działaczy kultury omotała niczego nieświadomych mieszkańców gminy Wieliczka siatką wydarzeń ukierunkowanych na dynamizację życia. Inwigilowana ekipa, która w swej buńczuczności nie kryje się nawet ze swoją siedzibą przy Pl. M. Skulimowskiego 3, wykazała się niespotykaną śmiałością i znajomością fachu, co przełożyło się na efektywność zarzuconych siatek.

Wykorzystując zgromadzone przez lata narzędzia i broń przeciwko stagnacji umysłowej doprowadziła do szeregu incydentów o charakterze literackim, bibliotecznym, okolicznościowym, edukacyjnym, czy czysto ludycznym. Wielokrotnie gromadziła ludzi przy dyskusji o książkach podczas Dyskusyjnego Klubu Książki, notabene umożliwiając dzięki temu udział szerszej publiczności w spotkaniu z Marzeną Rogalską (15 października) albo wręcz nakłaniała specjalnymi technikami do własnych poszukiwań literackich (cykl prezentacji Poczytajże o...), w tym poznawania przez niewinną młodzież mrocznych mód literackich (warsztaty Manga - rysowanie postaci i tworzenie komiksów). Podstępnie zwabieni na dni św. Kingi miłośnicy lokalnej historii mogli wziąć udział w spotkaniu na temat książki „Skarbiec wiedzy” zawierającej teksty niejakiego Jerzego Wyrozumskiego, a przy okazji spotkali się z promocją nie do odrzucenia na stoisku wydawnictwa Blżej Przedszkola. Romantyczny świat „Ballad i Romansów” Adama Mickiewicza okazał się być jedynie przykrywką dla popisów krasomówczych lokalnych recytatorów oraz aktorów Teatru Sztolnia (Narodowe Czytanie, 3 września). Literackich przeżyć nie zaoszczędzono także naszym najmłodszym, którzy stanęli w szranki w szkolnym konkursie plastyczno-czytelniczym „Plastus” (11 maja) oraz niczym najbardziej doświadczeni górnicy salinarni, pod przewodnictwem Ewy Stadtmuller, wydobywali wielkie legendy podczas Barbórki. Wyjątkową odwagą wykazał się Artur, który stanął sam naprzeciw widowni internetowej w akcji Książka! Kamera! Akcja!. Owa lokalna zgraja kulturalnych prowodyrów rozsiewała mimochodem podejrzaną ideę bookcrossingu (akcje Wymień się książkami w Wieliczce, Zabierz mnie do domu oraz I ty możesz zostać Św. Mikołajem! – zbiórka książek dla potrzebujących dzieci pod opieką MGOPS) czy wręcz ostentacyjnie, pod okiem władz gminy, uczestniczyła w wydarzeniach na skalę międzynarodową! Tworzyła Punkty Wędrujących Książek (Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich) albo przestrzeń dla mini targów książki dziecięcej (Międzynarodowy Dzień Książki Dziecięcej – Bajka potężności, 3 kwietnia). W ramach tych ostatnich nie dała szans nawet na najłżejszy oddech, zaganiając najmłodszych i ich opiekunów to na koncert „Fortepanda w księżdzie dźwięków” Agaty Babicz, to na spotkanie z kaligrafią i „Elementarzem” Ewy Landowskiej, a to znów na warsztaty z ilustratorką Bogną Sroka-Muchą. W zuchwałości swojej owa kulturalna szajka fetowała cały tydzień swój fach (Tydzień Bibliotek – Świat w jednym miejscu), zaczynając od rumuńskiego koncertu George Negrea i Laurentiu Calimana pt. Pocztówka z Rumunii (pozostałe wydarzenia tygodnia są owiane tajemnicą). Dopuściła nawet społeczeństwo do swych niecznych przysług w czarodziejskiej krainie Alicji. Iluzja, tajemnica, pokoje bez klamek to tylko namiastka tego, co wyzywająco odkryli przed bogu ducha winną publicznością pod osłoną VIII Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek (30 września). Na domiar złego, pod fasadą zabawy przy

spektaklu Krakowskiego Teatru Bajki, publicznie werbowali dzieci do lat 6 w szeregi swoich klientów (Pasowanie na czytelnika 2022). Na werbunku najmłodszych jednak się nie kończy. Działając na szeroką skalę na terenie gminy Wieliczka manipulowano młodzieżą, dorosłymi i seniorami, niby to od niechcenia oferując swoje usługi edukacyjne. Stanowiło to w rzeczywistości okazję do pozyskania nowych zwolenników dumnie legitymujących się specjalną kartą członkowską. Urozmaicona tematyka spotkań edukacyjnych pozwoliła skutecznie dotrzeć do zróżnicowanych wiekowo oraz pod względem zainteresowań grup mieszkańców. Szwedzki stół edukacyjny zawierał: warsztaty dla dzieci („Zrób to sam” w ferie, „Na wiosnę zdrowo rosnę” z Dominiką Sikorą, wakacyjne ekologiczne z Panem Michałem z Eko-Chatki i Katarzyną Rudek z Ziołowego Zacisza oraz psychologiczne z Barbarą Kocjan), wydarzenia dla młodzieży (trzecią edycję Międzyszkolnej Ligi Debat Oxfordzkich pn. „Słowa tworzą rzeczywistość”, warsztaty z animacji poklatkowej i kreatywnej fotografii), spotkania dedykowane seniorom (cykl wykładów w ramach Poniedziałkowego Klubu Seniora, warsztaty „Zasmakuj w rękodziele”, wspólne spacer tematyczne podczas Wakacyjnego Klubu Seniora) oraz dla wszystkich zainteresowanych spotkanie z podróżnikiem i fotografem Michałem Worochem (opowieść o WheelchairtripHimalayas Challenge 2021), Dzień z Historią i obóz historyczny przygotowany przez grupę rekonstrukcyjną Kompania Gryfitów (Wehikuł Czasu, 18 września), finalne 10. Wielkie Dyktando, Biblioteczny Kącik Historyczny (przypominalion-line), a także zajęcia i wycieczka dla Wspólnoty Młodzieży Niepełnosprawnej (Siłownia Literacka).

Ta szemrana kompania kulturalnych aktywistów o mglistych zamiarach nie porzuciła jednakże na edukacji, ale śmiało ingerowała w czas wolny mieszkańców, a nawet w obchody ważnych wydarzeń. Zachęcała wytrwale do porzucenia bezpiecznych domowych pieleszy na rzecz spotkań na Wieczorach Planszówek, udziału w 2. Wielickim Dniu Gier, spotkaniu integracyjnym dla seniorów w „Zaczarowanym Wzgórzu”, udziału w Wielickich Senioraliach czy wsparcia WOŚP („Śłodkotwórcze stoisko” Klubu Aktywnego Seniora). Zwrócić należy uwagę, że szczególnie seniorzy narażeni byli na agitację, gdyż nadal prężnie działała Wielicka Karta Aktywnego Seniora. Obecność i sprawczość wspomnianych działań czy społecznych widoczna była podczas Biegu Tropem Wilczym (wydarzeniu ku pamięci Żołnierzy Wyklętych), Kampanii Pomarańczowej Wstażki (przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży), podczas tworzenia świątecznego nastroju w miejscowości (Moc świątecznych życzeń i własnoręcznie malowane bombki) czy podczas dnia dziecka („Piłkarze VS Pisarze” – spektakl edukacyjny z udziałem Pawła Skóry). Śmiało dali się rozpoznać wspierając uchodźców z zaatakowanej Ukrainy i dotaczając do ich apelów o pokój. W ramach wyjątkowych obchodów Dnia Matki powstał cykl fotografii pod wiele mówiącą nazwą „Pokój dla Matek – Matki dla Pokoju”, ukazujących polskie i ukraińskie mamy, autorstwa zdekonspirowanego szefa szajki (sic!), a także organizowano spotkania animacyjne dla mieszkańców ośrodka pomocy dla uchodźców w Grabiu. Niestety prognozy na temat poskromienia działalności klanu z wielickiej biblioteki nie napawają nadzieją. Grupa nie odpuszcza i już bierze rozpęd na cały 2023 rok. Będziemy informować na bieżąco. Anna Kaczor

ROK 2022
w liczbach

Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczce

Nowi czytelnicy **1495** osób

Co 4 mieszkaniec Wieliczki jest naszym czytelnikiem

Wypożyczyliśmy Wam **173 819** książek, audiobooków i e-booków

Zakupiliśmy **4368** nowych książek i audiobooków oraz **48** gier planszowych

Każdego dnia odwiedzali nas średnio **192** osoby

Zorganizowaliśmy **334** wydarzenia

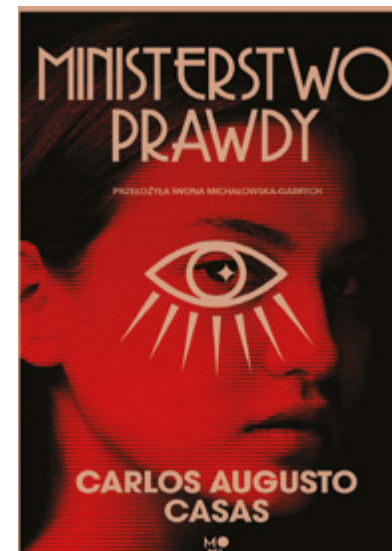
W wydarzeniach uczestniczyli **8573** osoby

W największej imprezie uczestniczyło **300** osób

Stan księgozbioru **111 692** pozycje

www.biblioteka.wieliczka.eu

DZIĘKUJEMY ZA WSPÓLNE CHWILE! CHOĆ MÓWIMY „DO WIDZENIA” - NADAL BĘDZIEMY W KONTAKCIE, A NASI CZYTELNICY BĘDĄ MOGLI CO MIESIĄC RACZYĆ SIĘ LEKTURĄ RECENZJI JAROSŁAWA CZECHOWICZA, KTÓRY JUŻ ZA TYDZIEŃ ROZPOCZYNA NOWY ROZDZIAŁ ŻYCIA W ISLANDII. TRZYMAMY KCIUKI I ŻYCZYMY POWODZENIA!

KONFABULACJE I STRACH

Carlos Augusto Casas „Ministerstwo Prawdy”,
Iwona Michałowska-Gabrych, wyd. MOVA
data premiery: 18 stycznia 2023.

Bardzo lubię czytać powieści dystopijne, bo zawsze intryguje mnie ich potencjał. To, że opowiadają o zmyśleniu, jednakże uruchamiają bardzo często te cenne pokłady kreatywności pisarzy, które prawdopodobnie nigdy nie mogłyby się ujawnić w innych publikacjach. Niestety, najczęstszą wadą takich książek jest ich dydaktyczność. Carlos Augusto Casas jej nie uniknął. Co więcej, postawił na wykłady o oczywistościach, a także na to, co najgorsze, czyli narratorskie komentowanie tego, co doskonale jako czytelnicy widzimy i rozumiemy bez zbędnego tłumaczenia. Dlatego „Ministerstwo Prawdy” ze swoimi trywialnymi konstatacjami typu „prawda może zabić” jest książką, która mnie trochę rozczarowała. Potencjał nie został wykorzystany w pełni, choć oczywiście muszę docenić niebanalne zakończenie, które w moim odczuciu ratuje narrację Casasa. Dlaczego mimo wszystko warto zajrzeć do „Ministerstwa Prawdy”? Być może dlatego, że po swoim doświadczeniu pandemii na pewno przeczytamy tę książkę z większą trwogą i zauważymy w niej tropy, które Casas umiejętnie porozmieszczał w fabule, dając do niektórych dosyć enigmatyczny dostęp. Nie jest to zatem powieść do końca oczywista. Intrygujące jest to, że nie przenosimy się jakoś spektakularnie daleko w przyszłość, nie mamy tu futurystycznych uduziwnień, tych wszystkich wdzięcznych literacko gadżetów, które usiłują literaturze popularnej nadać znamiona segmentu fantastyki. Przeniesiemy się w czasie tylko do 2030 roku. Do czasu, do którego znakomita większość z nas dożyje. Jest to przecież nieodległa przyszłość. Obraz tkanki miejskiej Madrytu z pewnością może przerażać, choć rzeczywistość Casasa

w dużej mierze przypomina naszą. Mamy zatem wyjątkowo ponury świat dążący do pełnej uniformizacji, w którym dokonuje się wielu uproszczeń, a obywatele poddają się bezkompromisowej komercjalizacji, co hiszpański prozaik najlepiej pokazuje, opisując choćby dwa sposoby studiowania w Hiszpanii. Jest groźnie również dlatego, że jak u Orwella wszyscy jesteśmy inwigilowani. „Rok 1984” pojawi się w specyficznej roli, jednakże trudno nie odnieść wrażenia, że do Orwellowskich fantazji Casas nie chce wnieść zbyt wiele. A szkoda. Zwłaszcza gdy widzi się, że sugestywny sposób opowiadania historii bardzo spłyconej charakterologicznie głównej bohaterki mógłby nas naprawdę zaskakiwać. Robi to tylko we wspomnianym finale. Wcześniej jest w zauważalny sposób groźnie, lecz jednocześnie czasem również nudno. Przewidywalnie. Julia to dziewczyna, która musi mierzyć się ze śmiercią obojga rodziców. By zemścić się w imię miłości, ta młoda osoba musi wykazać się asertywnością i nieustępliwością. Bohaterka rozwiąże zagadki, z którymi pozostawił ją ojciec. Mało odkrywcze te zagadki, niestety. On to dziennikarz, który w ostatnich chwilach jawi się – widziany oczami swoich znajomych – jako defetysta, a jest po prostu realistą. Uczciwie, nonkonformistyczne i przede wszystkim oddziałujące na społeczeństwo dziennikarstwo od dawna się kończyło. Dziś liczy się rozrywka, nie fakt. „Ministerstwo Prawdy” to ciekawa fantazja o agonii dziennikarstwa, bo przez pryzmat tego fachu pokazuje, jak kruszy się i rozpada most porozumienia między obywatelami a systemem. Tu system jest bardzo mroczny, bezlitosny. Gotowy na wszystko, by utrzymać ludzi w określonych ramach. Egzystencja staje się wygodna i bezkonfliktowa. Na jakąkolwiek formę protestu gotowi są już tylko starsi ludzie, którzy pamiętają inne czasy. Z tym bunt państwo jednak rozprawi się, stosując udoskonalane od lat metody.

Wśród nich jest manipulacja i o niej Casas opowiada dość ciekawie. Mimo że nazbyt wyraźnie zaznacza dwa fronty – ludzi prawych i tych zdemoralizowanych, stanowiących swoje aż nazbyt oczywiste przeciwieństwa – jest w stanie opowiedzieć intrygującą historię o tym, w jaki sposób kłamstwo i strach są w stanie znakomicie modelować ludzkie

potrzeby i pragnienia. Państwo wykreowane w tej powieści spełniło wszystko, czego oczekiwali jego obywatele. Coś za coś jednak. Hiszpanie oddali osobistą wolność, by cieszyć się jej namiastką. Julia – zbyt papierowa charakterologicznie jak na tak dzielną bohaterkę – podejmie się tej samej walki, którą toczył jej ojciec, zanim go uciszono. Jednocześnie to historia dziewczyny będącej bardziej tłem dla frapujących postaci drugiego planu. Odniesić można wrażenie, że to one są w „Ministerstwie Prawdy” najważniejsze. Casas snuje również fantazje na temat tego, jak bardzo lubimy wszelkie konfabulacje, jak bliskie nam się stają i do czego prowadzi konformistyczne uleganie im. Wszystko w świecie, w którym boga zastąpiła technologia. To już się poniekąd stało w rzeczywistości i nie jest futurystycznym wymysłem autora. Warto jednak zauważyć, że ta książka to nie tylko dynamiczny thriller z postaciami i wątkami nakreślonymi zbyt mocną kreską. „Ministerstwo Prawdy” najciekawiej prezentuje się jako rzecz o lojalności: względem samego siebie, względem najbliższych, ale także otoczenia, które oczekuje od nas szczerości, bo wówczas relacja ze światem jest prawdziwa, sam ten świat staje się prawdziwy. Casas zobrazował środowisko ludzi, którzy podjęli się ryzykownego zadania: zostali uczciwi, lojalni wobec zasad kreujących dawny, lepszy świat. Z tą decyzją i z tym przekonaniem pozostają na marginesie tego obecnego. Jednocześnie między dwoma światami balansuje główna bohaterka. Jej samoświadomość, wrażliwość, jej priorytety, moralność oraz tożsamość – to wszystko dopiero się kształtuje. Najpierw w opozycji do ojca, potem z czułą pamięcią o nim. A skoro nie ma go przy niej fizycznie, pozostaje lojalność. Ważna jeszcze w innej relacji. Carlos Augusto Casas ostrzega przez zuniformizowanym światem, w którym uwierzymy iluzjom. Jednocześnie nie stara się, aby ten świat nas szczególnie przestraszył. Mimo że jest naprawdę niebezpiecznie, a trup ściele się gęsto. Pozostaje w dużym niedosycie po lekturze książki ukazującej świat, do którego już bardzo się zbliżyliśmy. Nie proponuje ona jednak żadnej kreatywnej wizji naszych lęków przed tym, co może się stać, bo dzieją się w tej powieści rzeczy banalnie przewidywalne. Jarosław Czechowicz

Wielki sukces „Jedynki” w finale turnieju Harry Potter – Puchar Szkół

10 STYCZNIA W ZAMKU KRÓLEWSKIM NA WAWELU W KRAKOWIE ODBYŁ SIĘ WIELKI FINAŁ TURNIEJU HARRY POTTER - PUCHAR SZKÓŁ - POLSKA ORGANIZOWANY PRZEZ WYDAWNICTWO MEDIA RODZINA ORAZ GRUPĘ CZASDZIECI.PL. W AKCJI KONKURSOWEJ WZIĘŁY UDZIAŁ SZKOŁY PODSTAWOWE ORAZ PONADPODSTAWOWE Z CAŁEJ POLSKI, ZARÓWNO PUBLICZNE JAK I PRYWATNE. DO WIELKIEGO FINAŁU ZAPROSZONO DRUŻYNY Z 10 POLSKICH SZKÓŁ, KTÓRE OSIĄGNĘŁY NAJLEPSZE WYNIKI W RANKINGU OGÓLNOPOLSKIM.

Wśród zaproszonych szkół znalazła się Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieliczce. Drużynę reprezentowały uczennice: Joanna Jaglarz (kl.4b), Gabriela Baniowska (kl.6a) oraz Inga Knapik (kl.6c) pod opieką pani Justyny Szewczyk. Finał Turnieju składał się z dwóch części. W pierwszej części liczyła się wiedza poszczególnych uczestników. Rozlosowane pary drużyn stały na przeciw siebie i kolejno każdy z członków grupy walczył o punkt dla swojej drużyny – oprócz wiedzy liczył się też refleks, kto pierwszy ten lepszy. W ten sposób wyłoniono 5 najlepszych drużyn. W części drugiej liczyła się wiedza całej drużyny, która odpowiadała kolejno na pytania, starając się uzyskać jak najwięcej punktów. Poziom Turnieju był bardzo wyrównany. Wszyscy uczestnicy byli doskonale przygotowani - najlepsi z najlepszych, znający wszystkie fakty oraz pamiętający najdrobniejsze szczegóły z książek o młodym czarodzieju. Zwycięzców wyłoniła dopiero długa dogrywka, a w niej najlepsza okazała się „Jedynka” z Wieliczki! Drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieliczce wygrała Wielki Finał i oprócz wielu pięknych nagród, zdobyła najcenniejsze trofeum „Puchar Szkół” Wielkiego Turnieju - Harry Potter. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

WYJĄTKOWE KOŁĘDOWANIE W WIELICKIEJ MEDIATECE

W Dzień Babci, 21 stycznia usłyszeliśmy najpiękniejsze kolędy, pastorałki i utwory świąteczne w wykonaniu aktorek teatru im. Adama Mickiewicza i Teatru Nowego w Częstochowie: Marty Honzatko, Agnieszki Łopackiej i Aleksandry Tokarczyk, w którym towarzyszyli znakomici muzycy jazzowi Michał Rorata, Sebastian Janik i Filip Mozul. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

KONCERT ŚWIĄTECZNY W WYKONANIU

Początek kalendarzowego roku w Wielickim Centrum Kultury to wyjątkowy czas, w którym zewsząd rozbrzmiewają najpiękniejsze kolędy, pastorałki i inne świąteczne utwory. W ten piękny zwyczaj wpisują się również koncerty w wykonaniu uczniów zajęć nauki gry na instrumentach, które od wielu lat w Wielickim Centrum Kultury prowadzą pani Grażyna Kwiatkowska oraz pan Tomasz Łatak. Jak co roku młodzi muzycy zaprezentowali przed publicznością bogaty repertuar najpiękniejszych kolęd, pastorałek i innych utworów, których wykonanie ćwiczyli w ostatnich tygodniach pod czujnym okiem naszych doświadczonych instruktorów. *Wielickie Centrum Kultury*

UCZNIÓW NAUKI GRY NA INSTRUMENTACH

fot. Wielickie Centrum Kultury

100 URODZINY FRANCISZKA KUBALI

15 STYCZNIA W KOŚCIELE MATKI BOŻEJ POCIESZENIA W CZARNOCHOWICACH ODBYŁA SIĘ UROCZYSTA MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI FRANCISZKA KUBALI OBCHODZĄCEGO 100-LECIE URODZIN. PO MSZY ŚW. ŻYCZENIA DOSTOJNEMU JUBILATOWI W IMIENIU BURMISTRZA WIELICZKI ARTURA KOZIOŁA ZŁOŻYŁ SEKRETARZ GMINY ADAM MAREK PANUŚ.

Franciszek Kubala urodził się 15 stycznia 1923 roku w Lewniowej (powiat brzeski). W czasie II wojny światowej był zaprzysiężonym żołnierzem Armii Krajowej ps Tarnawski, oddziału partyzanckiego cichociemnych Meteor. Po wojnie ukończył Politechnikę w Gliwicach na kierunku chemicznym. Po ukończeniu studiów pracował w Zakładach Tworzyw Sztucznych w miejscowościach Pustków k. Dębicy i Gliwicach, następnie w Bipronaft w Krakowie. W latach 70-tych XX w. aktywnie wspierał i pomagał zorganizować materiał do przeprowadzenia instalacji wodnej na terenie gminy Wieliczka, dla miejscowości: Śledziejowice, Czarnochowice, Węgrzce Wielkie, Podtęże.

Od końca lat 80. XX w. na stałe mieszka w Śledziejowicach (nr domu 111). Aktywnie działa na rzecz kombatanów Armii Krajowej, wspierając ich za życia, jak również towarzysząc im w ostatnim ich pożegnaniu na wieczną wartę. Angażował się w wiele uroczystości patriotycznych upamiętniających często zapomnianych Bohaterów Ojczyzny walczących w szeregach Armii Krajowej na terenie województwa małopolskiego. Przez wiele lat był prezesem koła Wieczysta związku Kombatanów R.P. i byłych Więźniów Politycznych, jak również wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego Kombatanów R.P. i byłych Więźniów Politycznych w Krakowie w stopniu majora. Franciszek Kubala nadal chętnie dzieli się życiową wiedzą i przeżyty historią. *UMiG Wieliczka*

for. UMiG Wieliczka

160. ROCZNICA WYBUCHU POWSTANIA STYCZNIOWEGO

22 stycznia 2023 roku miała miejsce 160. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego. Uroczystości upamiętniające ten ważny zryw niepodległościowy odbyły się 23 stycznia (poniedziałek) na Cmentarzu Komunalnym w Wieliczce, gdzie znajduje się tablica upamiętniająca 23 powstańców styczniowych z regionu wielickiego. Tablicę odsłonięto w 1938 r., z inicjatywy Józefa Jagielskiego, ówczesnego burmistrza Wieliczki, w 75. rocznicę wybuchu powstania.

W uroczystości wzięły udział delegacje uczniów szkół podstawowych nr 1, 2 oraz 3 z Wieliczki, członkowie stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki” oraz mieszkańcy. Wiązankę biało-czerwonych kwiatów w imieniu burmistrza Wieliczki złożył Adam Marek Panuś, sekretarz Gminy Wieliczka. Po złożeniu kwiatów i odśpiewaniu hymnu narodowego uczestnicy spotkania odwiedzili groby powstańców styczniowych znajdujące się na wielickiej nekropolii.

Na tablicy umieszczonej na Domu Przedpogrzebowym widnieje napis: „1863 22 I 1938 Tomasz Borzęcki, Stanisław Bączewski, Jan Bogda, Wojciech Chełmecki, Jan Ciepy, Władysław Ciepy, Błażej Hyszek, Ludwik Kolasa, Kacper Jamróz, Tytus Klemensiewicz, Roman Krupa, Seweryn Łempicki, Kazimierz Sałacki, Ignacy Makomaski, Karol Malinowski, Józef Olesiak, Szczesny Pachel, Marcin Rembacz, Szymon Rupik, Zygmunt Urański, Józef Zieliński, Karol Zięba, Adam Znański - PAMIĘCI BOHATERÓW POWSTANIA STYCZNIOWEGO - WIELICZKA.”

Powstanie Styczniowe rozpoczęło się 22 stycznia 1863 r. od ogłoszenia Manifestu, wydanego przez Centralny Komitet Narodowy, który powołał Tymczasowy Rząd Narodowy. Bezpośrednią przyczyną wybuchu powstania była branka do armii rosyjskiej, przeprowadzona niespodziewanie w Królestwie Polskim w połowie stycznia. Powstanie było największym zrywem niepodległościowym w XIX wieku po rozbiorach, na który złożyło się ponad 1 200 bitew i potyczek. Wzięło w nich udział ponad 200 tysięcy powstańców z wszystkich warstw społeczeństwa. Walki trwały do jesieni 1864 r. *UMiG Wieliczka*

for. UMiG Wieliczka

Wspaniałe wydarzenia tworzą wspaniali ludzie

UŚMIECH, RADOŚĆ I SZCZĘŚCIE TO WSPANIAŁE EMOCJE TOWARZYSZĄCE GRUPIE SENIORÓW, KTÓRZY POSTANOWILI RAZ W MIESIĄCU SPĘDZAĆ ZE SOBĄ MIŁO CZAS. TAK... TO SŁYNNIE JUŻ W CAŁEJ GMINIE PIĄTKOWE TANECZNE WIECZORKI DLA SENIORÓW ORGANIZOWANE W DOMU LUDOWYM NA OSIEDLU KRZYSZKOWICE W WIELICZCE!

Ponad rok temu podczas poniedziałkowych spotkań przy kawie i ciastku w Wielickiej Mediatece zrodził się wśród Seniorów pomysł, żeby móc spotykać się regularnie w kameralnym i zacisznym miejscu, by pobyć ze sobą w zupełnie inny sposób niż dotychczas. Podczas jednego z takich spotkań seniorzy zostali zaproszeni przez Elżbietę Sikorę na osiedle Krzyszkowice do Domu Ludowego, by wspólnie zaplanować i zorganizować nowe gminne taneczne wydarzenie. Mobilizacja była ogromna, przedstawicielki seniorów - Małgorzata Łoziczonek i Bogusława Kucharska zmotywowały i zaprosiły chętnych do tańca, natomiast Elżbieta Sikora zaprosiła Prezesa, Druhny i Druhów z OSP Wieliczka Krzyszkowice do współtworzenia tego wydarzenia. O oprawę muzyczną zadbał zaprzyjaźnieni z osiedlem Krzyszkowice Pan Zbysiu i Pan Krzysiu z zespołu muzycznego MELOMAN – grając na żywo cudowne, taneczne przeboje. I tak to się zaczęło. Wspaniałe połączenie grupy energicznych Seniorów i dzielnych strażaków z OSP Wieliczka – Krzyszkowice, którzy raz w miesiącu tanecznie spędzają piątkowe popołudnia. Na podsumowanie mijającego roku 2022 Seniorzy i strażacy zorganizowali SYLWESTRA MARZEŃ w KRZYSZKOWICACH – to wydarzenie odbyło się 30 grudnia, były tańce i toasty oraz życzenia składane wzajemnie, by nikomu nie zabrakło zdrowia, energii do działania, uśmiechu i radości oraz czasu spędzanego razem. Wspaniałe wydarzenia tworzą wspaniali ludzie... takie właśnie osoby spotykają się raz w miesiącu na tanecznych wieczorkach w Domu Ludowym w Krzyszkowicach. *Elżbieta Sikora*

fol. archiwum prywatne

CIEKAWIE I TWÓRCZO W FILIACH BIBLIOTECZNYCH

W 2022 roku czytelnicy aktywnie uczestniczyli w różnorodnych zajęciach organizowanych przez filie biblioteki na os. Kościuszki i os. Krzyszkowice w Wieliczce oraz w Chorągwi, Koźmicach Wielkich, Raciborsku, Śledziejowicach, Węgrzcach Wielkich i Zabawie.

Choć niektóre z bibliotek są niewielkie, to przyciągają ciekawym wystrojem i przyjaznym otoczeniem. Jest w nich miejsce dla dużych i małych: kącie dla dzieci, czytelnia, czy wygodne siedziska. Filie biblioteczne, jak i cała biblioteka, to nie tylko miejsce wypożyczania książek, to także centra życia społecznego i kulturalnego. To pełne ludzi miejsca edukacji, spotkań i rozwoju.

Podsumowując rok 2022, w czasie ferii zimowych i wakacji wszystkie placówki biblioteczne zorganizowały zajęcia dla dzieci. Odbyły się liczne rozrywki umysłowe, rebusy, zagadki, krzyżówki, gry i zabawy literackie, zajęcia na świeżym powietrzu, zajęcia plastyczno-techniczne oraz wycieczki i spotkania z ciekawymi ludźmi. I tak np. słuchano bajek teatru Kamishibai; przeprowadzono międzypokoleniowe warsztaty teatralne; zajęcia dot. sztucznej inteligencji i kodowanie z robotami; tworzone skarpetkowe bałwanki, łapacze snów, biżuterię z koralików; obchodzono Dzień Guzika i grano w „gry naszych rodziców”.

Jedną z najważniejszych form promocji książki i czytelnictwa były lekcje biblioteczne. Forma tych spotkań jest różnorodna: od konkursów literackich czy plastycznych, poprzez pogadanki, burze mózgów czy bajkoterapię. W czasie lekcji realizowano projekty czytelnicze: Czytam sobie; Witaj biblioteko; Opowiedzieć dziedzictwo; Dookoła jajka; Cuda i dziwy; Zaczarowany Kraków; Wesole wtorki; Kicia Kocia; Czym skorupka za młodu nasiąknie...; Czytanie na drugie śniadanie. Filie przyłączyły się także do ogólnopolskiej akcji „Mała książka wielki człowiek” oraz wielkiej Kampanii Pomarańczowej Wstażki.

Tydzień Bibliotek to święto książki i bibliotekarzy, które upłynęło pod hasłem: „Biblioteka – cały świat w jednym miejscu”. Filie świętowały wraz z czytelnikami, przeprowadzając m.in. doświadczenia chemiczne, organizując konkursy recytatorskie i warsztaty manualne oraz wymieniając się książkami.

W 2022 roku filie w Raciborsku, Krzyszkowicach i Śledziejowicach wprowadziły do swojej oferty nowe cykliczne spotkania dla dzieci i dorosłych. Warto się nimi pochwalić:

„Zwinne rączki” – zajęcia plastyczne dla małych dzieci z opiekunami oraz „Młoda Sztuka” – zajęcia edukacyjno-plastyczne dedykowane dzieciom starszym i młodzieży w Raciborsku;

- „NaOpak” – spotkania klubu czytelniczego w Śledziejowicach, „Kobiece Przestrzenie” – przestrzeń, w której kobiety mogą dzielić się wzajemnie swoimi talentami, przemyśleniami i doświadcze-

niami w filii na os. Krzyszkowice, czy „Babskie sprawy” – spotkania, podczas których uczestniczki rozmawiają o sobie, swoich pasjach i spełniają się manualnie w filii w Raciborsku.

Spotkania autorskie oraz imprezy okolicznościowe we współpracy ze środowiskiem lokalnym to ważny kierunek rozwoju bibliotek. I tak, w filii w Śledziejowicach zrealizowany został projekt „Piórem, Wordem i flamastrem” przy współpracy z przewodnikiem krakowskim Wojciechem Zabielskim, w ramach którego odbywały się spotkania plenerowe w Krakowie, zakończone grą terenową. Filia wzięła również udział w konkursie „Tajna Misja Zwiadowców” organizowanym przez wydawnictwo Jaguar. Udało jej się zostać jedną z 10 nagrodzonych bibliotek z całej Polski! Przy współpracy z lokalną Radą Sołecką udało się także zorganizować spotkanie dla młodych czytelników i mieszkańców ze świętym Mikołajem. Filia w Chorągwi gościła natomiast wyjątkową postać - siostrę Anasztazję Pustelnik znaną ze wspaniałych przepisów kulinarnych. W grudniu nastrojowo i magicznie byłow Węgrzcach Wielkich. A wszystko za sprawą Teatru Kokon i spektaklu „Pomocnicy Mikołaja”.

Dzięki współpracy i wsparciu EKO-Wieliczka udało się zorganizować cztery spektakle teatralne o tematyce ekologicznej (w Raciborsku, Krzyszkowicach, Koźmicach i Węgrzcach Wielkich). Biblioteki filialne przez cały rok angażują się w życie lokalnej miejscowości, uczestnicząc w różnorodnych imprezach jubileuszowych, festynach rodzinnych, czy piknikach (piknik rodzinny w Chorągwi, Dni Krzyszkowic, dzień dziecka w Grajowie, czy „Zabawa w Zabawie”). Tradycją stały się także organizowane co roku Dni Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Pluszowego Misia, spotkania andrzejkowe czy bożonarodzeniowe. Wiele z tych wydarzeń nie udałooby się zrealizować, gdyby nie współpraca i wsparcie ze strony przedstawicieli lokalnego środowiska: sołtysów, rad sołeckich, Ochotniczych Straży Pożarnych, Kół Gospodyń Wiejskich, proboszczów i wszystkich mieszkańców, którym zależy na kreowaniu dobrego wizerunku swojej miejscowości. Za to wsparcie, dziękujemy!

A na koniec warto zapamiętać, w naszych filiach czeka otwarty zespół bibliotekarzy. Tworzą go ludzie z pasją, zaangażowani w swoją pracę. Dlatego już dziś zapraszamy do skorzystania z oferty naszych bibliotek. *Małgorzata Ślusarek, MBM w Wieliczce*

fol. MBM w Wieliczce

SPOTKANIE NOWOROCZNE POLSKIEGO ZWIĄZKU EMERYTÓW

Na zaproszenie burmistrza Wieliczki Artura Kozioła, w wielickim Magistracie spotkali się członkowie Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, któremu przewodniczy prezes Kazimiera Ciupka. Spotkanie, wciąż jeszcze w noworocznej atmosferze, było okazją do złożenia sobie życzeń, wspólnych rozmów, podsumowań oraz planów na najbliższy czas. Wśród gości obecna była prezes Wanda Szlągowska, która podczas świątecznego zgromadzenia wręczyła w imieniu Polskiego Związku wyróżnienia osobom szczególnie zasłużonym dla środowiska seniorów. Złotą Odznakę Honorową PZERiI otrzymali: Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych oraz Stanisław Wcisło - członek wielickiego oddziału PZERiI. Dyplom honorowy otrzymała również Małgorzata Łoziczonek za pracę na rzecz aktywizowania wielickich seniorów. *UMiG Wieliczka*

SPOTKANIE NOWOROCZNE ŚRODOWISKA EMERYTOWANYCH NAUCZYCIELI

25 stycznia na zaproszenie burmistrza Wieliczki Artura Kozioła, na spotkanie noworoczne przybyło grono emerytowanych nauczycieli z placówek oświatowych działających na terenie naszego miasta i gminy. Gości powitała Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych, która wspólnie z przewodniczącą Haliną Bryg - reprezentującą Związek Nauczycielstwa Polskiego oraz Anną Ca-

ką - dyrektorką Wydziału Szkół i Przedszkoli, złożyły świąteczne życzenia, a także przedstawiły szeroką ofertę projektów i wydarzeń dedykowanych seniorom, których koordynowaniem zajmuje się powołane z inicjatywy burmistrza Wieliczki Centrum Aktywności Społecznej, działające w ramach Wielickiego Centrum Kultury. Spotkaniu, rozmowom przy wspólnym stole, wzruszającym wspomnieniom

towarzyszył chór muzyczny uczniów, pod kierownictwem Katarzyny Krzeszowiak-Gwóźdź, który od niedawna z wielkimi sukcesami prężnie działa w Szkole Podstawowej nr 2 w Wieliczce. Historię powstania chóru przedstawiła Izabela Piech - zastępca dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2 w Wieliczce. Dziękujemy pięknie za wspólne spotkanie. *UMiG Wieliczka*

...by zdrowym być

NIECHCIANE KILOGRAMY

Piękne to chwile, w których radujemy się przy obfitym stole, pijemy wiele i to nie tylko wodę. Ale powinniśmy mieć się na baczności i kontrolować ilość i jakość jedzenia. Jeżeli spalimy, to co zjemy, a rano obudzimy się radośni, to możemy się cieszyć z dobrego zdrowia.

Pamiętajmy, "Wstał od stołu głodny, to znaczy najadł się. Wstał od stołu najedzony, to znaczy zatruł się". Posiłek z ok. 350 kalorii spalimy na godzinny intensywny trening! Najlepiej jeść 4-5 razy dziennie, małymi porcjami.

Nasz żołądek ma wielkość dwóch złaczonych pięści. Wypełniony ponad miarę nie ma tylu soków trawiennych, enzymów i żółci, by mógł spełniać swoje zadanie. Nasza nadwaga przyczynia się również do znacznego spadku libido. Dodatkowe kilogramy i duży brzuszek to nic zdrowego i pięknego, trzeba się ich pozbyć. Np. pijąc co drugi dzień

tylko wodę lub herbatki ziołowe.

Każdy z nas jest inny, więc każdy musi znaleźć dla siebie indywidualny sposób odżywiania. Jedzmy więcej błonnika, pomaga w zrzuceniu wagi, daje uczucie sytości, ma również wpływ na poziom estrogenu. W początkowej fazie utraty wagi chudniemy, ale nie likwidujemy komórek tłuszczowych. Komórki tłuszczowe zmniejszają swoją objętość a hormony czekają, aby je wypełnić i powrócić do stanu wyjściowego. To hormony decydują, co stanie się z jedzeniem. Regularnie pita kawa i zawarta w niej kofeina zaburzają rytm dobowy i funkcjonowanie hormonów, co może mieć związek ze wzrostem wagi. Niewielki wzrost poziomu kortyzolu może wzmocnić insulinooporność. Niski poziom kortyzolu ma związek z niedoczynnością tarczycy. Stres często rozładujemy słodyczami i alkoholem. Stres sprzyja tyciu, szczególnie w okolicy brzucha, gdzie czeka duża ilość receptorów kortyzolu. Obniżeniu stresu służą ćwiczenia np. yoga. Stres to również kłopoty z nadnerczami, a one cenią sobie spokój wewnętrzny. U osób z tzw. otyłością brzuszną (u kobiet talia 88 cm lub większa, u mężczyzny 102 cm lub więcej), może pojawić się syndrom metaboliczny.

Ale kiedy nabieramy wagi, ćwiczymy i jemy mało, może to być sygnałem, że tarczyca spowalnia. Insulina w zdrowym organizmie pobiera glukozę, magazynuje ją w komórkach wątroby oraz mięśniach – glikogen - który łatwo się rozkłada, kiedy organizm potrzebuje paliwa.

Najlepsze jest dokładne i wielokrotne przeżuwanie, zjemy mniej, ale będziemy nasyceni.

Jedzenie to też oddychanie, nie jemy łapczywie, nie połykamy dużych kęsów, nie pijemy haustami. Aerofagia (łykawica) to zaburzenie czynnościowe przewodu pokarmowego. Połykamy nadmierną ilość powietrza m.in. z jedzeniem, napojami, co może prowadzić m.in. do zaburzeń czynnościowych żołądka i dwunastnicy.

Źle pracujące płuca mają również wpływ na wszystkie narządy wewnętrzne. Nie dopuszczajmy do „głodu tlenowego”. Świetną terapią jest śpiewanie np. w czasie biesiadowania. Zdzisław Kapera

REPERTUAR LUTY 2023

FILMOWE FERIE

PIMI Z KRAINY TYGRYSÓW

1
LUTEGO
10:00
2
LUTEGO
12:30
3
LUTEGO
10:00

(1-34) FAMILIOWY, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: WISKOY, 2022, DUBBING, 10+
FILMOWE FERIE

KOT W BUTACH
OSTATNIE ŻYCZENIE

1
LUTEGO
12:30
2
LUTEGO
10:00
3
LUTEGO
12:30
4
LUTEGO
15:00-17:15

(1-42) KOMEDIA, ANIMACJA, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: USA, 2022, DUBBING, 6+
FILMOWE FERIE

ZADZIWIĄJĄCY KOT MAURICY

6
LUTEGO
12:30
7
LUTEGO
10:00
8
LUTEGO
12:30
9
LUTEGO
10:00
11
LUTEGO
17:15
12
LUTEGO
17:15
25
LUTEGO
15:00
26
LUTEGO
17:15

(1-34) ANIMACJA, FAMILIOWY, PRODUKCJA: WIELKA BRITANIA, NIEMCY, 2022, DUBBING, 7+
FILMOWE FERIE

BIURO DETEKTYWISTYCZNE
LASSEGO I MAI: TAJEMNICA SKORPIONA

5
LUTEGO
17:15
6
LUTEGO
10:00
7
LUTEGO
12:30
8
LUTEGO
10:00
9
LUTEGO
12:30
10
LUTEGO
10:00
11
LUTEGO
13:00
12
LUTEGO
13:00
19
LUTEGO
15:15

(1-22) FAMILIOWY, PRZYGODOWY, SWECHIA, 2022, DUBBING, 7+
FILMOWE FERIE

PREMIERA
ASTERIX I OBELIX: IMPERIUM SMOKA

10
LUTEGO
12:30
11
LUTEGO
15:00
12
LUTEGO
15:00
18
LUTEGO
15:00
19
LUTEGO
13:00
25
LUTEGO
17:00
26
LUTEGO
15:00

(1-31) KOMEDIA, FAMILIOWY, FRANCJA, 2022, DUBBING, 7+
FILMOWE FERIE

NIEBEZPIECZNI DŻENTELMENI

1
LUTEGO
19:15
2
LUTEGO
18:00
3
LUTEGO
18:00
4
LUTEGO
19:15
5
LUTEGO
19:15

(1-47) KOMEDIA KRYMINALNA, PRODUKCJA: POLSKA, 2022, POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 15+
FILMOWA ŚRODA

AFTERSUN

6
LUTEGO
18:00
8
LUTEGO
18:00
9
LUTEGO
18:00
10
LUTEGO
18:00
11
LUTEGO
19:15
12
LUTEGO
19:15

(1-36) DRAKAR, KOMEDIA, WIELKA BRITANIA, USA, NAPIĘT, 15+
CABINET FILMOWYCH CIEŃ
PRELEKCJA + POKAZ FILMU
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

MASZ CI LOS!

13
LUTEGO
18:00
14
LUTEGO
18:00
15
LUTEGO
18:00
16
LUTEGO
18:00
17
LUTEGO
18:00
18
LUTEGO
17:15
19
LUTEGO
19:15

(1-48) KOMEDIA, PRODUKCJA: POLSKA, 2022, POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

PRZEDPREMIERA
W GORSECI

18
LUTEGO
19:15
19
LUTEGO
17:15

(1-33) DRAKAR, KOSTIUMOWY, DRAKAR HISTORYCZNY, PRODUKCJA: AUSTRIA, NIEMCY, FRANCJA, LUKSEMBURG, 2022, NAPIĘT, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

FABELMANOWIE

20
LUTEGO
18:00
22
LUTEGO
18:00
23
LUTEGO
18:00
24
LUTEGO
18:00
25
LUTEGO
19:15
26
LUTEGO
19:15
27
LUTEGO
18:00

(1-31) DRAKAR, PRODUKCJA: USA, 2022, NAPIĘT, 15+
FILMOWA ŚRODA
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

KINO WIELICKA MEDIATEKA, PLAC M. SKULIMOWSKIEGO 3, WIELICZKA, TEL. 123858838, FACEBOOK: KINO WIELICKA MEDIATEKA

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

Promocja Konta JUNIOR

Regulamin promocji na:
www.mbsw.pl

Założ konto, spełnij warunki i odbierz:

50 zł

- 1) otwarcie konta Junior w okresie od 19.10.2022r. do 31.03.2023r.
- 2) zawnioskowanie o Kartę płatniczą oraz usługę eBSW
- 3) wyrażenie wszystkich zgód na otrzymywanie informacji marketingowych
- 4) wskazanie e-maila jako elektronicznego kanału komunikacji z Bankiem

- 1) zainstalowanie aplikacji mobilnej MBSmobile na urządzeniu mobilnym i wykonanie co najmniej jednej transakcji BLIK

- 3) wykonanie co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej przy użyciu Karty lub portfela cyfrowego

50 zł